

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง "ผม...ไม่อยากตาย"

DIRECTING OF SHORT FILM TITLE "I DO NOT WANT TO DIE"

T 0 4 9 7 0 9

นายยุทธพงศ์ สดเจริญ
Mr. YUTAPONG SODCHARERN

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน..... 49709
วัน, เดือน, ปี..... 12 ส.ค. 2547

b.....
i.....

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ปีการศึกษา 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใบอนุญาตศิลปนิพนธ์

การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ผมไม่อยากตาย”

DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “I DO NOT WANT TO DIE”

ภาควิชาศิลปะศิลป์ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
อนุมัติให้ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาพยนตร์และวิดีโอ

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์.....วันที่ 19 พ.ค. 2546
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภัสสร เลิศอนันต์)

หัวหน้าภาควิชา.....วันที่ 19 พ.ค. 2546
(อาจารย์วิศศักดิ์ รักใหม่)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อเรื่อง การกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ผม...ไม่อยากตาย”
 DIRECTING OF SHORT FILM TITLE “I DO NOT WANT TO DIE”
 ชื่อ นายยุทธพงศ์ สดเจริญ
 ภาควิชา นิเทศศิลป์
 สาขา ภาพยนตร์และวีดิโอ
 คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์
 อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประภัสสร เลิศอนันต์
 ปีการศึกษา 2545

บทคัดย่อ

เมื่อเรามีสิทธิ์ที่จะสามารถเลือกในสิ่งที่ดีกว่าสำหรับชีวิตเราเองได้ข้าพเจ้าเชื่อว่าทุกคนจะเลือกหนทางที่ดีที่สุดและสะดวกสบายที่สุดในการเดินทางและข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่มีใครหรอกที่จะอยากมีชีวิตที่ลำบากใช้ชีวิตด้วยความทุกข์เข็ญ เรามักหาทางออกและแก้ปัญหาเพื่อให้ตัวเองหลีกเลี่ยงจากความทุกข์ยากลำบากต่างๆที่มาเป็นอุปสรรคในการแสวงหาความสุขสบายในชีวิต แต่ทุกคนเลือกไม่ได้ซะทุกอย่างเราไม่สามารถทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ได้ดังใจทุกอย่าง เราไม่อาจควบคุมทุกสิ่งทุกอย่างในโลกได้ทั้งหมด เราทำได้แค่เพียงทำให้ดีที่สุดเท่านั้นเพื่อตัวของเราเอง บางคนเลือกในสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับตัวเขาด้วยการเป็นคนเร่ร่อนและเก็บขยะขาย ข้าพเจ้าเชื่อว่าถ้าพวกเขาเหล่านั้นมีทางเลือกที่ดีกว่านี้ได้เขาคงจะทำ แต่อะไรคือสาเหตุที่ทำให้เขายังอยู่กับมัน ภาพยนตร์ขนาดสั้นเรื่อง “ผม...ไม่อยากตาย” เป็นภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นโดยหยิบเอาเรื่องราวส่วนหนึ่งในชีวิตจริงของคนเร่ร่อนที่อยู่ตามข้างถนนที่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งของตัวเองมาสร้างเป็นภาพยนตร์เพื่อถ่ายทอดให้เห็นชีวิตจริงของชายเร่ร่อนคนหนึ่งที่ต้องทนอยู่ห่างบ้านเกิดเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

งานศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้คงไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี หากปราศจากความช่วยเหลือจากบุคคลเหล่านี้

- พลตรี มนูญ สดเจริญ
 - คุณรุ่งพันธ์ สดเจริญ
 - ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประภัสสร เลิศอนันต์
 - อาจารย์วิศศักดิ์ รักใหม่
 - อาจารย์กิตติ ศรีมณี
 - นักแสดง เพื่อนๆ ตลอดจนผู้มีอุปการะคุณอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวถึง
- ขอขอบคุณทุกท่านสำหรับความช่วยเหลือในทุกๆด้าน ทำให้ศิลปนิพนธ์ชิ้นนี้สำเร็จลุล่วง

ไปได้ด้วยดี

ยุทธพงศ์ สดเจริญ

24 มีนาคม 46

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง

บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญเรื่อง.....	ค
สารบัญภาพประกอบ.....	ง

บทที่		หน้า
1	บทนำ	
	ความสำคัญของโครงการ.....	1
	วัตถุประสงค์.....	1
	แนวทางการศึกษา.....	2
	ขอบเขตการศึกษา.....	2
	แหล่งข้อมูล.....	2
2	การค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับโครงการ	
	2.1 การกำกับภาพยนตร์.....	3
	2.2 ผู้กำกับภาพยนตร์ในฐานะผู้เล่าเรื่อง.....	3
	2.3 บทภาพยนตร์กับผู้กำกับ.....	4
	2.4 หน้าทีของผู้กำกับภาพยนตร์.....	4
	2.4.1 ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-production).....	5
	2.4.2 ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Production).....	5
	2.4.3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post-production).....	5
	2.5 ปัญหาความยากจน.....	6
	2.6 ชีวิตคนยากจนเร่ร่อนที่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งในกรุงเทพฯ.....	10
3	บทภาพยนตร์	
	3.1 ตัวละคร (Character).....	17

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่	หน้า
3.2	ประเด็นหลัก (Theme).....17
3.3	โครงเรื่อง (Plot).....17
3.4	วิเคราะห์ตัวละคร (Character analysis).....18
3.5	การพัฒนาบทภาพยนตร์.....19
3.5.1	การเสนอบทครั้งที่ 1.....19
3.5.2	การเสนอบทครั้งที่ 2.....22
3.6	บทภาพยนตร์ (Screenplay).....29
4	ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-production)
4.1	การคัดเลือกนักแสดง.....32
	หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงที่รับทนาย.....33
4.2	การกำกับภาพ.....36
	บทถ่ายทำภาพยนตร์ (Shooting script).....37
4.3	การกำกับศิลป์.....42
4.3.1	สถานที่ถ่ายทำ.....42
4.3.2	เครื่องแต่งกายนักแสดง.....49
4.4	การวางแผนก่อนการถ่ายทำ.....50
4.5	งบประมาณ (Budget).....58
5	ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Production)
5.1	การถ่ายทำภาพยนตร์.....60
5.2	การบันทึกความต่อเนื่อง.....61
6	ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post-production)
6.1	การลำดับภาพ.....65
6.1.1	งานผ่านการตัดต่อครั้งที่ 1.....66
6.1.2	งานผ่านการตัดต่อครั้งที่ 2.....68
6.1.3	งานผ่านการตัดต่อครั้งที่ 3.....70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่	หน้า
7	บทสรุปและข้อเสนอแนะ
7.1	ปัญหา.....71
7.2	แนวทางแก้ปัญหา.....72
7.3	ข้อเสนอแนะ.....73
	บรรณานุกรม.....74
	ประวัติผู้เขียน.....75

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้าที่
1 ภาพประกอบเรื่องปัญหาความยากจน.....	9
2 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “น้องหญิง”	10
3 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “น้อย”	11
4 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “เปี้ยก”	13
5 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “ฝัน”	14
6 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “หนู่ย”	15
7 ภาพนักแสดงรับบทชาย.....	33
8 ภาพนักแสดงรับบทเจ้าของร้านขายน้ำ.....	34
9 สถานที่ถ่ายทำฉากทางรถไฟใช้สถานที่ที่สถานีหัวลำโพง.....	43
10 สถานที่ถ่ายทำฉากที่สวนลุมพินี.....	44
11 สถานที่ถ่ายทำฉากสนามเด็กเล่นในสวนสาธารณะที่สวนลุมพินี.....	45
12 สถานที่ถ่ายทำฉากที่หน้าร้านขายน้ำในตลาดนัดสวนจตุจักร.....	46
13 สถานที่ถ่ายทำฉากที่ร้านรับซื้อของเก่าบริเวณแยกดินแดง.....	47
14 สถานที่ถ่ายทำบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ.....	48
15 เสื้อผ้านักแสดงจากในภาพยนตร์.....	49

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของโครงการ

ผู้กำกับคือผู้ที่รับผิดชอบในการนำเรื่องราวต่างๆจากเค้าโครงเรื่องหรือจากบทภาพยนตร์ ถ่ายทอดลงสู่แผ่นฟิล์มด้วยความเข้าใจในเรื่องราวที่ตนเองกำลังทำงานอยู่อย่างชัดเจน ผู้กำกับเกือบทุกคนจะต้องตัดสินใจใส่ความคิดสร้างสรรค์ของตนเองลงไปในงาน ในภาพยนตร์ขนาดสั้นที่ถูกจำกัดด้วยพื้นที่และเวลา ทำให้การเล่าเรื่องเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้กำกับควรจะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกสิ่งที่คุณเองจะนำเสนอว่าควรจะออกมาในลักษณะใดจึงจะเหมาะสมกับเรื่องราว

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาการกำกับภาพยนตร์ในภาพยนตร์ขนาดสั้น
2. เพื่อศึกษาชีวิตคนต่างจังหวัดที่พากันเข้ามาในกรุงเทพฯ
3. เพื่อถ่ายทอดชีวิตจริงชายเร่ร่อนคนหนึ่งที่ต้องทนอยู่ห่างบ้านเกิดเพื่อความอยู่รอดของตนเองและครอบครัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการศึกษา

1. ขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าข้อมูล
 - 1.1 การศึกษาการกำกับภาพยนตร์ขนาดสั้น
 - 1.2 ศึกษาชีวิตของคนี่เร่ร่อนตามข้างถนนเลี้ยงชีพด้วยการเก็บขยะขาย
2. ขั้นตอนการเขียนบทภาพยนตร์
 - 2.1 ศึกษาและวิเคราะห์ตัวละคร
 - 2.2 เขียนบทภาพยนตร์
3. ขั้นตอนการเตรียมการก่อนการถ่ายทำ
 - 3.1 ศึกษาบทภาพยนตร์เพื่อนำมาวางแผนในการถ่ายทำ
4. ขั้นตอนการถ่ายทำ
5. ขั้นตอนหลังการถ่ายทำ
 - 5.1 ตัดต่อภาพ
 - 5.2 ตัดต่อเสียง

ขอบเขตการศึกษา

ภาพยนตร์ขนาดสั้น 1 เรื่อง ความยาว 10-15 นาที

แหล่งข้อมูล

1. หนังสืออ้างอิง
 - ผ.ศ. รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม. นักสร้าง สร้างหนัง หนังสือ ; ภาควิชาการภาพยนตร์และภาพนิ่ง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร, 2545
 - ธนพันธุ์ จอมพิทักษ์. เทคนิคการถ่ายภาพนิ่งและถ่ายทำภาพยนตร์ระดับมืออาชีพ ; รุ่งแสงการพิมพ์. กรุงเทพมหานคร, 2540
2. คนเร่ร่อนตามข้างถนนและคนต่างจังหวัดที่เข้ามากรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับโครงการ

2.1 การกำกับภาพยนตร์

ผู้กำกับภาพยนตร์ (Director) คือผู้ที่รับผิดชอบต่อการนำเอาเรื่องราวหรือจากบทภาพยนตร์ถ่ายทอดออกมาเป็นการเล่าเรื่องลงบนแผ่นฟิล์ม ภาระหน้าที่ของผู้กำกับจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อภาพยนตร์ได้ตัดต่อเสร็จออกมาจนเป็นฉบับสุดท้ายที่สมบูรณ์ (director's cut)¹

ผู้กำกับเป็นผู้ที่จะกำหนดทิศทางของภาพยนตร์ มีหน้าที่โดยตรงต่อการพัฒนาเนื้อเรื่องให้ชัดเจน และมีคุณค่าทางศิลปะ รับผิดชอบในการแสดงของนักแสดงให้ถูกต้องตรงตามเนื้อหาที่ต้องการนำเสนอ

เป้าหมายหลักของผู้กำกับคือ การพยายามเข้าถึงแนวความคิด เข้าใจถึงที่ผู้ชมต้องการ และสามารถถ่ายทอดแนวความคิดนั้นผ่านการแสดงและการเล่าเรื่องที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันได้อย่างชัดเจน

2.2 ผู้กำกับภาพยนตร์ในฐานะผู้เล่าเรื่อง²

บทภาพยนตร์นำเสนอเหตุการณ์และช่วงเวลา ซึ่งต้องถ่ายทอดออกมาเป็นภาพ ผู้กำกับต้องประเมินว่าเรื่องราวได้มีการเล่าออกมาได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ บทที่เขียนสามารถบอกรู้อย่างชัดเจนของเรื่อง หรือแนวความคิดหลักได้ดีเพียงพอหรือไม่ ถ้าบทมีความจำเป็นต้องปรับปรุง

¹ Hayward, Susan. Cinema Studies: The key Concepts. Second edition. London and Newyork : Routledge Taylor & Francis Group, 2001: หน้า 87 ถอดความโดย ยุทธพงศ์ สดเจริญ

² Peter W. Rea and David K. Irving, Producing and Directing the Short Film and Video. USA. Focal Press, 1995 ถอดความโดย ศ.ศ. รักสามัคคี วัฒนรัตน์อุดม

เพิ่มขึ้น ผู้กำกับมีหน้าที่จัดการใช้ความชำนาญในการเล่าเรื่องของตัวเองปรับปรุงให้บทมีการเล่าเรื่องที่ดี

การทำงานของผู้กำกับเพื่อให้บทหนังสำเร็จอาจมีการเปลี่ยนแปลงเล็กน้อย เช่นการขจัดเกล็ด ได้แก่การเปลี่ยนแปลงบทสนทนา เขียนปรับปรุงให้สมบูรณ์

นอกจากเนื้อหาของเรื่อง และโครงสร้างที่สามารถส่งอิทธิพลในการพัฒนาบทแล้ว ผู้กำกับอาจได้รับแรงบันดาลใจจากสถานที่ถ่ายทำ (Location) หรือจากนักแสดง หลังจากที่ได้ฟังนักแสดงซ้อมอ่านบทให้ฟังแล้ว ผู้กำกับอาจตัดสินใจปรับปรุง ปรุงแต่งลักษณะของตัวละครเพื่อให้เหมาะสมกับความสามารถนักแสดง

2.3 บทภาพยนตร์กับผู้กำกับ³

ผู้กำกับภาพยนตร์ส่วนใหญ่ เกือบทุกคนจะต้องตัดสินใจได้ความคิดสร้างสรรค์ของตนเอง ลงไปในทุกผลงาน อย่างน้อยที่สุด ก็คือเลือกนักแสดง ทีมงาน สถานที่ สไตล์ของภาพ อย่างไรก็ตามเหนืออื่นใด ผู้กำกับจะให้ความสำคัญกับบทภาพยนตร์มาก มักจะเป็นผู้เขียนเอง หรือเอามาเขียนปรับปรุงใหม่ เพื่อสอดคล้องความคิดของตนเองลงไปในงาน และเพื่อความแน่ใจของตนเองว่า การเขียนบทร่างแก้ไขสุดท้ายจะสามารถเล่าเรื่องได้ดีที่สุด

2.4 หน้าที่ของผู้กำกับภาพยนตร์

ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องควบคุมงานด้านการผลิตภาพยนตร์ นับตั้งแต่ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ และขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ ในขั้นตอนต่างๆกันนี้ ผู้กำกับภาพยนตร์ไม่เพียงแต่ต้องสร้างศิลปะ หรือควบคุมให้ภาพยนตร์ออกมาดีที่สุดในขั้นนั้น หากยังต้องเผชิญหน้ากับปัญหาต่างๆ ซึ่งไม่อาจคาดเดาได้ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้กำกับภาพยนตร์ต้องมีความใกล้ชิดและประสานงานกับทุกฝ่ายอย่างจริงจัง

หน้าที่ของผู้กำกับในแต่ละขั้นตอนมีดังนี้

³ รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม, ผศ. นักสร้าง สร้างหนัง หนังสือ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการ

2.4.1 ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-production)

ผู้กำกับภาพยนตร์มีหน้าที่ดังนี้

1. การทำความเข้าใจบทภาพยนตร์ โดยผู้กำกับจะต้องสามารถกำหนดลงไปได้ว่าเนื้อเรื่อง สารระ ที่ต้องแท้คืออะไร อะไรคือแกนของเรื่อง และอะไรคือตอนที่สำคัญที่สุดของเรื่อง พร้อมทั้ง บอกได้ว่าภาพยนตร์เรื่องนี้กำลังนำเสนออะไรแก่ผู้ดู สามารถเข้าใจบทและเมื่อทำการแยกบท (Breakdown) เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ก็จะสามารถกำหนดคร่าวๆเกี่ยวกับระยะเวลาที่จะถ่ายทำ จำนวนฉากที่จะต้องถ่ายทำ
2. การฝึกซ้อมนักแสดง
3. การเลือกพื้นที่ทีมงาน และการหาสถานที่ถ่ายทำ โดยคุณเลเรื่องความเหมาะสมของเนื้อเรื่อง เสื้อผ้า ฉาก และเทคนิคภาพพิเศษต่างๆก่อนล่วงหน้า ด้วยการอ่านรายละเอียดต่างๆจากการ แยกบท

2.4.2 ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Production)

สิ่งสำคัญที่สุดของผู้กำกับภาพยนตร์ในระหว่างการถ่ายทำคือ จะต้องทำทุกอย่างให้คุณค่า ของการเล่าเรื่องออกมาครบสมบูรณ์ที่สุด ทั้งบรรยากาศ ฉาก เสื้อผ้า กล้อง แสงสี นอกจากนี้ผู้ กำกับภาพยนตร์จะต้องสนใจกับความต่อเนื่องของภาพ ความสัมพันธ์ระหว่างทิศทางจะต้อง ประสานให้เกิดความสุนทรีย์

2.4.3 ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์ (Post-Production)

การควบคุมคุณภาพหลังการถ่ายทำมักอยู่ในห้องแล็บ ห้องตัดต่อ และห้องควบคุมเสียง เพื่อให้ทุกอย่างเป็นไปตามเจตนารมณ์ ซึ่งผู้กำกับจะต้องเอาใจใส่เช่นกัน

การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับตัวละครและเนื้อหาของเรื่องที่จะสร้างเป็นภาพยนตร์ในช่วงของขั้นตอนก่อนการถ่ายทำจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เราเข้าใจเนื้อหาและตัวละครมากขึ้นและสามารถถ่ายทอดออกมาให้เรื่องราวมีความเป็นไปได้ เป็นเหตุเป็นผล เกิดความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น สำหรับภาพยนตร์เรื่อง “ผม...ไม่อยากตาย” มีการค้นคว้าข้อมูลต่างๆดังต่อไปนี้

2.5 ปัญหาความยากจน⁴

ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง ปัญหาความยากจนเป็นปัญหาเรื้อรัง ที่แก้ไม่ได้ และเชื่อมโยงกับการพึ่งตนเองไม่ได้ ที่แก้ไม่ได้เพราะมีแนวคิดหรือทฤษฎีที่ผิด (มิจฉาทิฐิ) เกี่ยวกับความยากจน โดยคิดว่าความยากจนเกิดจากปัญหาของคนจน ดังที่พูดว่า "โง่-จน-เจ็บ" แท้ที่จริงปัญหาความยากจนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง

ถ้าตั้งทฤษฎีให้ถูกแล้วที่ตั้งคำถามต่อไปว่า โครงสร้างอะไรบ้างที่ทำให้คนจน และคนจนไม่หายจน เช่น ทรศณะเกี่ยวกับคนจน กฎหมาย การใช้ทรัพยากร ทิศทางการพัฒนา การเงิน การศึกษา การขาดเทคโนโลยี การขาดองค์กร สื่อ ฯลฯ โครงสร้างเหล่านี้เพียงพอแก่นักวิชาการทุกสาขาจะเข้ามาศึกษาวิจัยให้เข้าใจ เพื่อคลี่คลาย โครงสร้างเหล่านี้ อันจะทำให้คนจนหายจนและพึ่งตนเองได้

ปัญหาหนี้สินเกษตรกร⁵

ปัญหาหนี้สินเกษตรกรเป็นปัญหาเรื้อรัง และนับวันปริมาณหนี้ได้ทับทวีเพิ่มพูนขึ้นอย่างน่าวิตก เกษตรกรมีภาระหนี้สินพอกพูนเพิ่มขึ้นทุกปี บริษัท ศูนย์วิจัยกสิกรไทย จำกัด คาดว่าในปี 2541/42 นั้นเกษตรกรไทยแต่ละครัวเรือนจะมีหนี้สินเฉลี่ยสูงถึงเกือบ 60,000 บาททีเดียว และคาดว่าจำนวนครัวเรือนเกษตรกรที่เป็นหนี้จะเพิ่มขึ้นเป็นกว่า 3 ล้านครัวเรือน เนื่องจากในปี 2541/42

⁴ ประเวศ วะสี, ศ.นพ. “ปัญหาความยากจน” <http://www.thai-students.de/Mainframe/Pravat_Wase.html>. พ.ศ. 2545

⁵ “ปัญหาหนี้สินเกษตรกร.” กระแสทรรศน์ (รายเดือน). หมวดเศรษฐกิจ. ปีที่ 5 ฉบับที่ 717

วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2542 : หน้า 9

เกษตรกรต้องเผชิญกับปัญหาราคาสินค้าเกษตรตกต่ำเป็นประวัติการณ์นับว่าปัญหาในเรื่องหนี้สิน กลายเป็นปัญหาเรื้อรังของภาคเกษตรกรรม และเป็นปัญหาที่ทำลายความสามารถของรัฐบาลมาทุก ยุคทุกสมัย ในการแก้ปัญหาหนี้สินการเกษตรให้ลุล่วงต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องและจริงจัง รวมทั้งต้องมีการหยิบยกขึ้นมาเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งแก้ไขด้วย

สาเหตุของปัญหาหนี้สินการเกษตรเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาในด้านการผลิตจากการที่ต้นทุนในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมสูงขึ้น โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในด้านปัจจัยการผลิต และการใช้แรงงานจากเครื่องจักรทดแทนแรงคน รวมทั้งบางครั้งผลผลิตได้รับความเสียหาย อันเนื่องจากภาวะอากาศไม่เอื้ออำนวย หรือการเกิดภัยธรรมชาติ ในขณะที่รายได้จากการขายพืชผลทางการเกษตรเพิ่มขึ้นไม่ทันกับค่าใช้จ่ายของเกษตรกร ทำให้ต้องขยอการค้าระยะสั้นๆ ไปปีเพาะ ปลุกัดไป ผลที่ตามมาคือ ภาระหนี้สินที่พอกพูนขึ้น นอกจากปัญหาในเรื่องการผลิตแล้ว เกษตรกร ยังต้องเผชิญกับปัญหาทางการตลาด เนื่องจากเมื่อผลิตสินค้าแล้วขายได้ไม่คุ้มทุน หรือสินค้ามีคุณภาพไม่ตรงกับความต้องการของตลาด รวมทั้งขาดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการตลาด เกษตรกรจึงไม่มีการวางแผนการผลิตและการตลาดที่ถูกต้อง อย่งไรก็ตาม เกษตรกรเองก็มี ส่วนในการทำให้ภาระหนี้สินพอกพูนเพิ่มขึ้นด้วย โดยร้อยละ 30 ของเงินกู้เกษตรกรนำไปใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค รวมทั้งค่าใช้จ่ายสำหรับกิจกรรมทางสังคมในท้องถิ่น ในส่วนของปัญหาหนี้สินที่เกิดจากรัฐบาล คือ ปัญหาหนี้ที่เกิดจากการที่เกษตรกรเข้าร่วมกับโครงการส่งเสริมของรัฐบาลแล้ว โครงการนั้นไม่ประสบผลสำเร็จ และการบริหารงานล่าช้าของรัฐบาล ทั้งในเรื่องของการประกาศนโยบายของสินค้าเกษตรบางชนิด การช่วยเหลือในเรื่องปัจจัยการผลิต โดยเฉพาะในเรื่องปุ๋ยและ เมล็ดพันธุ์

สภาพปัญหาของหนี้สินเกษตรกรที่พอกพูนมากขึ้นในแต่ละปียังสร้างปัญหาในเรื่องความยากจน และปัญหาสังคมอื่นๆ ติดตามมาอีกมากมาย โดยเฉพาะปัญหาในเรื่องการย้ายถิ่นหรือการอพยพแรงงานเข้าสู่เมือง ทำให้สังคมเมืองมีปัญหาในเรื่องความแออัดของที่อยู่อาศัย ปัญหาการจราจร ปัญหามลพิษ รวมทั้งปัญหาด้านสุขอนามัยและสุขภาพจิตด้วย

บทบาทของรัฐบาลตั้งแต่อดีตในเรื่องการแก้ปัญหาหนี้สินการเกษตรนั้นเป็นการพยายามให้เกษตรกรเข้ามาสู่จากสถาบันการเงินหรือการกู้ในระบบ ซึ่งนับว่าประสบความสำเร็จพอสมควร แต่ยังไม่สามารถบรรเทาปัญหาในเรื่องหนี้สินการเกษตรให้ทุเลาลงได้ เนื่องจากจำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ และขนาดหนี้เฉลี่ยของแต่ละครัวเรือนยังคงเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ซึ่งการแก้ไขปัญหาใน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับบริการเชิงพาณิชย์เท่านั้น อนุญาตให้นำไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรื่องนี้สิ้นในภาคการเกษตรนั้นคงต้องอาศัยทั้งมาตรการระยะสั้น โดยการเร่งเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายให้กับเกษตรกร รวมทั้งการแก้ปัญหาดความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อทางการเกษตร โดยสนับสนุนการจัดตั้งกองทุนค้ำประกันความเสี่ยงและการประกันภัยพืชผล ส่วนในระยะยาวนั้นควรเร่งรัดในเรื่องการจัดตั้งสภาการเกษตรแห่งชาติเพื่อให้เกษตรกร และเอกชนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องนโยบาย และมีการประสานงานระหว่างรัฐบาล เกษตรกร และเอกชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเร่งรัดจัดตั้งตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้า ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงในการดำเนินงานทั้งของเกษตรกรและเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถวางแผนการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดได้อย่างเหมาะสม

ปัญหาที่ดินทำกิน การจัดการทรัพยากรที่ดินและปัญหาความยากจน⁶

กลุ่มคนยากจนกลุ่มหนึ่งในประเทศไทย คือผู้ที่มีอาชีพทำการเกษตร ปัจจัยหลักของคนในกลุ่มนี้คือที่ดิน ซึ่งเป็นรากฐานของการผลิต กลุ่มคนยากจนดังกล่าว ในปัจจุบันมีความเชื่อมโยงกับปัญหาที่ดินหลายประการ จะจำแนกออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกมีที่ดินทำกินอยู่ในปัจจุบันแต่ไร้กรรมสิทธิ์ มีที่ดินน้อยไม่เพียงพอต่อการผลิต เพื่อดำรงชีพต้องเช่าที่ดินเพิ่มเติม ที่ดินที่มีอยู่คุณภาพต่ำขาดความอุดมสมบูรณ์ มีการจํานองและขายฝากจำนวนมากเป็นสาเหตุให้สูญเสียที่ดินทำกิน ส่วนกลุ่มที่สองไม่มีที่ดินทำกินส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้างหรือเช่าที่ดินทำกิน

ข้อมูลที่แสดงให้เห็นเป็นปัญหาดังกล่าวในภาพรวมกับคนยากจนทั้ง 2 กลุ่ม คือ ปัจจุบันมีผู้ไร้ที่ดินทำกินสูงถึง 5 แสนครัวเรือน มีการเช่าที่ดินทำกินทั้งหมดและบางส่วนถึง 1.5 ล้านครัวเรือน พื้นที่เช่าทำกินสูงถึง 14.85 ล้านไร่ มีการจํานองที่ดิน 14.6 ล้านไร่ ขายฝากที่ดินอีก 2 แสนไร่ ในขณะที่เดียวกันความเสื่อมโทรมของดินเกิดขึ้นจากการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่ทุกภาคของประเทศ มีเนื้อที่มากถึง 108 ล้านไร่ นอกจากนี้ยังมีที่ดิน ที่ไม่ใช้ประโยชน์สูงถึง 30 ล้านไร่ โดยข้อเท็จจริงรัฐได้มีนโยบายที่ดินเพื่อแก้ไขปัญหาดความยากจนทั้งทางตรงและทางอ้อมหลายประการ ที่สำคัญคือการจัดที่ดินทำกิน การควบคุมการเช่าที่ดิน การกระจายการถือครองที่ดิน ภาษีที่ดิน การช่วยเหลือในการไถ่ถอนที่ดินโดยกองทุนหมุนเวียนเพื่อไม่ให้สูญเสียที่ดินทำกิน การจัดตั้งกองทุนที่ดิน ตลอด

⁶ สำนักวิจัยและพัฒนาแห่งประเทศไทย. "ปัญหาหนี้สินเกษตรกร"

<http://www.info.tdri.or.th/poverty/abstract/sopoh.htm> พ.ศ. 2543

จนการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยการอนุรักษ์ดินและน้ำรวมทั้งการปรับปรุงบำรุงดิน แต่การที่นโยบายขาดความต่อเนื่อง ขาดเอกภาพ ขาดการประเมินผลและติดตาม มีการบริหารที่สับสน ขาดการแก้ปัญหาที่เป็นระบบ ขาดการมีส่วนร่วมของประชาชน จึงไม่สามารถผลักดันให้นโยบายต่างๆ ดังที่กล่าวมาแล้วบรรลุเป้าหมายได้

นอกจากนี้โครงการพัฒนาของรัฐในอดีตยังมีส่วนสร้างให้เกิดความยากจนแก่ประชาชนในบางกลุ่ม เนื่องจากถูกอพยพโยกย้ายจากพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ต่อการทำมาหากิน ไปอยู่ในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการเกษตร ขาดโครงสร้างพื้นฐาน แนวทางแก้ไขที่ควรดำเนินการให้มีผลต่อคนยากจนในเรื่องที่ดินนั้นก็คือ เร่งรัดการตราพระราชบัญญัติป่าชุมชนให้แล้วเสร็จ โดยเร็ว แก้ไขปัญหาผู้ไร้กรรมสิทธิ์ในเขตป่าอนุรักษ์ เร่งรัดการจัดหาที่ดินทำกินในรูปของกองทุนที่ดิน ปรับปรุงระบบภาษีที่ดินให้มีผลต่อการกระจายการถือครองที่ดิน แก้ไขปัญหาการจำนองและขายฝากที่ดินที่เป็นระบบ โดยรวมกองทุนหมุนเวียนต่างๆ ที่มีอยู่เข้าด้วยกัน เร่งรัดแก้ไขความเสื่อมโทรมของดิน ปรับปรุงระบบข้อมูลที่ดิน และให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อการใช้ที่ดินจากโครงการของรัฐ

ภาพที่ 1 ภาพคนจากชนบทย้ายถิ่นสู่กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6 ชีวิตคนยากจนเร่ร่อนที่ไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่งในกรุงเทพมหานคร⁷

ชื่อ	น้องหญิง
อายุ	ประมาณ 50 ปี
บ้านเกิด	จังหวัดสุรินทร์
สถานะภาพ	มีแฟนแต่ยังไม่ได้แต่งงาน
อาชีพปัจจุบัน	โสเภณี
อยู่ที่กรุงเทพฯ	ไม่ทราบ
ก่อนเข้ามากรุงเทพฯ	รับจ้างทำไร่ ทำสวน ไม่พอกินก็ตัดสินใจขายที่เข้ามากรุงเทพฯ ทั้งครอบครัว
ชีวิตที่กรุงเทพฯ	เข้ามาอยู่กับที่บ้านทั้งครอบครัวมาทำก่อสร้างอยู่พักหนึ่ง พ่อแม่ก็ตายจากไป พ่อชอบกินเหล้า เหลือเราคนเดียวไม่รู้จะทำอะไรก็เลยไปขายตัวกับเพื่อนชวนไป เมื่อก่อนได้ 100-300 บาท ตีกว่าไปทำก่อสร้างเยอะเดี๋ยวนี้มันคงเหี่ยว ลูกค้าน้อยลงแต่ก็ได้เรื่อยๆ ก็จากนั้นก็ทำอยู่อย่างเดี๋ยวนั้นมันคงคุมเราด้วยก็ต้องแบ่งเบอเช่นให้เขาไป เดี๋ยวนีเราอยู่คนเดียวไม่มีกลุ่มไม่มีพวกดูแล ก็ได้เต็มๆ แต่ก็น้อยกว่าแต่ก่อนเยอะมีเท่าไรก็กินยากินเหล้าหมดไปวันๆ จนมาเจอแฟนมาใช้บริการนี้แหละ ก็ให้เงินใช้ เราไปขายที่ไหนเขาก็ตามไปรอ ก็คงอยู่กับไปเรื่อยๆ ก็คิดโรลอยู่ไม่รู้เหมือนกันจะทำไงแฟนก็ช่วย แต่ตอนนี้มีความสุขดีแล้ว
ความต้องการส่วนตัว	อยากกลับบ้านนะแต่ไม่กลับก็ไม่เป็นไรเดี๋ยวจึงจะตายอยู่แล้ว

ภาพที่ 2 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “น้องหญิง”

⁷ สัมภาษณ์คนยากจนเร่ร่อนที่อยู่ตามสถานที่ต่างๆ ในกรุงเทพฯ โดยผู้ทรงพจน์ สดเจริญ 3 มกราคม 2546 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษานี้เท่านั้น เมื่อผู้เผยแพร่หรือผู้อ่านมีข้อสงสัยใดๆ กรุณาติดต่อผู้เผยแพร่เอกสารทุกครั้งที่มี การนำไปใช้ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อ	น้อย
อายุ	ประมาณ 40 ปี
บ้านเกิด	จังหวัดอุบลราชธานี
อาชีพปัจจุบัน	เล่นดนตรีขอทาน
อยู่ที่กรุงเทพฯ	ไปกลับมา 10 กว่าปี
ก่อนเข้ามากรุงเทพฯ	เมื่อก่อนทำอะไรทำสวนกับพ่อกับแม่ พ่อเวลากินเหล้ามาจะอาละวาดตีต่อยแม่ แม่ต้องไปขอให้ชาวบ้านเอาโซ่มามัดล็อกตัวไว้กลัวจะมาทำร้ายแม่ จำไม่ได้เหมือนกันวันหนึ่งพ่อก็เสียชีวิตไปมีผัวใหม่เด็กกว่าผมอีก เหมือนเดิมพอมันเมามันก็มาทุบตีแม่เราก็คอนด้วย เลยหนีออกจากบ้านมากรุงเทพฯ
ชีวิตที่กรุงเทพฯ	ก็ขับรถบรรทุกอยู่พักใหญ่ ร่างกายไม่ไหวก็ต้องใช้ยาช่วย ยาม้ายาอะไรก็ใช้ให้ทำงานได้ ไม่งั้นไม่รอด วันหนึ่งไปเที่ยวก็ไปติดโรคมาจากกะหรี่รักษาเท่าไรก็ไม่หาย เกยหาย ไปพักหนึ่งมันก็กลับมาอีกร่างกายก็แย่ลง เขาก็ไล่ออกจากงานขับรถ กลับไปบ้านก็เลยไปทำระนาดผมเรียกว่า “แม่หนัก” หอบเข้ามาเล่นที่กรุงเทพฯ ตามข้างถนนนี่มาได้วันที่สองแล้วก็ได้เยอะเหมือนกันเมื่อวานได้ 200 บาท ตอนนี่ยังเข้าอยู่ก็ได้เท่าที่เห็น ประมาณ 30 บาท ก็ว่าพรุ่งนี้คงกลับบ้าน
ความต้องการส่วนตัว	ไม่รู้อนาคตเหมือนกัน คงไม่เจอแม่อีกแล้วแหละ

ภาพที่ 3 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “น้อย”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อ	เปี้ยก
อายุ	35 ปี
บ้านเกิด	จังหวัดพิษณุโลก
สถานะภาพ	โสด
อาชีพปัจจุบัน	รับจ้างเก็บขวดพลาสติกขายได้เงินวันละ 10-20 บาท
อยู่กรุงเทพฯ	5 ปี
ก่อนเข้ามากรุงเทพฯ	ทำอะไร ทำสวน ชีวิตลำบากมากมาตั้งแต่เด็ก ครอบครัวทำอาชีพเกษตรกรรมมาก่อน แต่ก็ยากจนมากเรากินข้าววันละ 2 มื้อเช้าเย็น แต่พ่อกับแม่ไม่กินเลย พ่อพ่อเสีย ก็ลำบากมากขึ้นอีก อยู่กับแม่ 2 คนมาตลอด อยากมีชีวิตที่ดีขึ้น ตัดสินใจกับเพื่อนอีก 2 คน จะเข้ามาทำงานในกรุงเทพฯ แม่ขายบ้านกับที่นาผืนเล็กๆ ให้เงินติดตัวมา 300 บาท
ชีวิตที่กรุงเทพฯ	มาถึงวันแรกถึงรถที่หมอซิด ก็เดินมาเรื่อยๆ กับเพื่อนหาที่นอนที่สวนจตุจักร เงินเริ่มหมด ยังหางานทำไม่ได้ ไม่รู้จะสมัครยังงี้ ไม่รู้จะไปที่ไหน เพื่อนก็หนีหาย ไปไม่เจอกันอีก ไปอาศัยหลวงตามอนที่วัดแถวห้วยขวาง อยู่วัดก็ต้องทำงานวัดด้วย ถ้าเขาเห็นเราไม่ทำงานก็โดนด่าเช็ดเลยก็สบายดีเหมือนกัน แต่ก็อึดอัดเลยออกมาคิดว่า กรุงเทพฯ ไม่เหมือนอย่างที่คิดผู้คนไม่มีใครสนใจใคร วันหนึ่งนอนอยู่ข้างถนน คนมาเข้ามาล้อมแต่งตัวเหมือนทหาร แล้วก็เอาเงินเรา แต่ไม่มีก็โดนอัดจนเจ็บไปหมด เริ่มเอาเสื้อผ้าที่มีอยู่ไปขายเอาเงินมีหลายอย่างที่เรารู้ ไม่คุ้นเคยและก็ตกใจกับมันตอนเข้ามาใหม่ๆ ประตูห้างมันเปิดปิดเองได้เราก็ก้าวไม่กล้าผ่าน ไม่รู้มันจะปิดหรือเปิดยังงี้ วัน โคนมันเดือนขึ้นเดือนลงเองก็ไม่รู้จักก็ดูคนเขาใช้กันแล้วก็เรียนรู้กันไป คงมีหลายคนหาว่าผมเป็นคนสติไม่ดีบ้าง อาศัยอาบน้ำตามคลอง ท่อระบายน้ำ น้ำพุบ้าง ก็แก้ผ้าเลยไม่อาย ไม่มีอะไรต้องอาย เคยทำก่อสร้างพักหนึ่งแล้วก็เกิดเป็นอัมพฤกษ์ขึ้นมาซึกซ่ายค่อยๆ เป็นจากมือ เลยทำงานต่อไม่ได้ต้องออกมาเร่ร่อน จนตอนนี้แขนกับขาข้างซ้ายเริ่มจะใช้ไม่ค่อยได้ แต่ผมก็ยังดี ไปไหนใครก็ชอบเข้ามาคุยแล้วก็สงสารให้อะไรดีก็กับผม ผมว่าผมจิตใจดีคิดดี เหล้ายาผมไม่เอา ใจผมสู้ไม่ถอย ชีวิตก็ลำบากมาแต่เด็ก ไม่ค่อยได้กินข้าวทุกวันซื้อกินแค่อเล็กน้ยๆ อย่างวันนี้กินกะหรี่ปัฟ 10 บาท ขึ้นเดียวอยู่ทั้งวันหรืออาจถึงพรุ่งนี้ ร่างกายก็ไม่ค่อยไหวบางวันอาจเก็บขวดไม่ได้ก็นอนนิ่งๆ เคยท้อเหมือน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความต้องการส่วนตัว

กันบางครั้งนั่งร้องไห้คนเดียวริมคลอง ก็มีคนเข้ามาคุยเขาก็ลำบากเหมือน
เรานี้แหละ ก็ทำให้มีกำลังใจ ก็คิดว่าถ้ายังมีลมหายใจอยู่ก็จะสู้ต่อไป
คิดถึงบ้าน ไม่รู้แม่เป็นยังไงยังอยู่หรือเปล่า เพราะแกก็ขายทุกอย่างส่งเรา
เข้ามากรุงเทพฯ อยากกลับบ้านไปทำอะไรทำสวนเหมือนเดิมถึงมันจะ
ลำบาก แต่เราชอบมากกว่า ชักวันคงได้กลับบ้านที่พิษณุโลก

ภาพที่ 4 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “เปี้ยก”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อ	ฝัน
อายุ	53 ปี
บ้านเกิด	จังหวัดลพบุรี
สถานะภาพ	มีแฟนแต่ไม่ได้แต่งงาน
อาชีพปัจจุบัน	ไม่มี
อยู่ที่กรุงเทพฯ	20 กว่าปี
ก่อนเข้ามากรุงเทพฯ	รับจ้างทำไร้ทำสวน พ่อกับแม่แยกกัน ก็โบกรถขนผลไม้เข้ามากรุงเทพฯ หนีมา เพราะไม่อยากอยู่บ้าน งานหนักและตอนนั้นวัยรุ่นติดความสนุกสนาน ไม่ค่อยอยากทำงานก็อยู่ไปวันๆ เลียดัดสินใจ โบกรถมากับเพื่อนไม่มีเงินติดตัวเลย
ชีวิตที่กรุงเทพฯ	แรกๆมาถึงก็นอนตามป้ายรถ ตามข้างถนนไม่รู้จะไปไหนก็ไปเรื่อยๆกับเพื่อน ไม่มีตั้งค้หิวเคยไปจโมยข้างขโมยพวกปลากับข้าวอะไรกินแถวตลาดไม่รู้ตลาดอะไร บางทีแอบข่องไปเอาเงินในชั้นขอทานไปซื้อข้าว เคยเก็บได้มากที่สุดก็ 500 บาทก็เอาไปกินเหล้ากินยาหมด ก็อยู่มาเรื่อยๆก็มาเจอแฟน ชายตัวอยู่แถวหัวลำโพง มาเจอกันเพราะเรามาใช้บริการเขาเลยเป็นแฟนกันก็เขาก็หาเงินเลี้ยงเราเวลาเขาทำงานเราก็อยู่ห่างๆ เขาได้ครึ่งละ 50 บาทต่อครึ่ง แฟนก็แบ่งให้ใช้เราก็มีความสุขดีตอนนี้ แต่ตอนนี้เรารู้ตัวว่าไม่สบาย คิดโรคเพราะนอนกับแฟน แต่ก็ไม่เสียใจอะไร แฟนเราก็เหมือนเรา
ความต้องการส่วนตัว	คิดถึงบ้านเหมือนกันอยากกลับบ้าน

ภาพที่ 5 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “ฝัน”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชื่อ	หนูย
อายุ	21 ปี
บ้านเกิด	-
สถานะภาพ	มีแฟนแต่ไม่ได้แต่งงาน
อาชีพปัจจุบัน	-
อยู่ที่กรุงเทพฯ	12 ชั่วโมง
ก่อนเข้ามากรุงเทพฯ	ทำนาอยู่ที่บ้าน มีแฟนเขาก็มากรุงเทพฯก่อนเราได้วันสองวันแต่ไม่รู้จะตามหาเจอกันยังไงก็คุยกันไว้ว่าจะมาเจอกันที่หัวลำโพงผมก็รออยู่ไม่รู้ว่าอีกนานไหม ตอนนี้เหลือเงินอยู่ 120 บาทคิดว่าพรุ่งนี้คงต้องตระเวนหางานกับเพื่อน ที่บ้านก็ขายนา มา พ่อกับแม่แก่ก็แก่มาก แม่ไม่ค่อยสบายคิดว่า จะทำงานส่งเงินให้พ่อเอาไปซื้อยาให้แม่
ชีวิตที่กรุงเทพฯ	ยังไม่รู้ว่าเป็นยังไงตอนนี้คงจะรอเจอแฟนก่อนหลังจากนี้ก็ไม่รู้ แต่คงต้องหาเงินไปให้ที่บ้านให้เร็วที่สุดเพราะไม่รู้แม่จะทนอีกได้นานเท่าไร แอ้วเจียนแล้วก็ทานอะไรไม่ค่อยได้ ไม่รู้เหมือนกันว่าเป็นอะไร ไม่มีเงินพาไปตรวจ พ่อแก่ก็ดูแลอยู่ คิดว่าที่นี้คงเหมือนในหนังสือพิมพ์แหละ ก็คนเยอะมากที่กรุงเทพฯผมเพิ่งมาครั้งแรกก็ตื่นอยู่เหมือนกัน มานั่งๆนอนๆอยู่ข้างสถานีตั้งแต่เช้าพอหัวค่ำผมเห็นคนมาจับจองที่นอนกันเกลื่อนเลย คงไม่ต่างจากผมแหละ แต่บางคนแก่ๆคงอยู่มานานดูเกโทรมๆ ไม่รู้ว่าวันหนึ่งจะเป็นอย่างไรเปล่านั้นแหละ
ความต้องการส่วนตัว	รอเจอแฟน รีบหาเงินกลับไปบ้าน

ภาพที่ 6 ภาพประกอบบทสัมภาษณ์ “หนูย”

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะตัวละคร โดยการพูดคุยและสัมผัสกับตัวบุคคลหรือคนที่เป็นต้นแบบจริงของตัวละครของเรื่องที่เราจะสร้างเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้เราสามารถถ่ายทอดบุคลิกลักษณะของตัวละครให้เกิดความน่าเชื่อถือเหมาะสมไปกับเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

สำหรับภาพยนตร์เรื่อง “ผม...ไม่อยากตาย” ตัวละครเป็นคอนเซ็ปต์ที่ย้ายถิ่นเข้ามากรุงเทพมหานคร จากการได้สัมผัสกับบุคคลที่เป็นตัวจริงของตัวละครของเรา ทำให้ได้ค้นพบเรื่องราวต่างๆมากขึ้นที่สามารถนำมาพัฒนาบทภาพยนตร์และตัวละครได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

บทภาพยนตร์

จากวัตถุประสงค์และการรวบรวมข้อมูลด้านต่างๆ ทำให้เราสามารถกำหนดแนวทางของบทภาพยนตร์ โดยมีเป้าหมายหลักหรือเนื้อหาเป็นจุดเริ่มต้นของการเขียน เราเรียกว่าประเด็น (Subject) ของเรื่อง ที่ชัดเจนแน่นอน มีตัวละครและแอ็คชั่น พร้อมด้วยโครงสร้างของบทภาพยนตร์ (Structure)

3.1 ตัวละคร (Character)

เราต้องรู้ลักษณะนิสัยตัวละครหลักเพื่อที่จะสามารถกำหนดธรรมชาติของการกระทำในการตอบสนองที่ถูกต้องต่อสถานการณ์ของเรื่องที่เราสร้างขึ้น ถ้าเราไม่รู้จักนิสัยตัวละครก็จะกลายเป็นการบังคับการแสดงและเมื่อนั้นผลที่ได้คือการแสดงปลอมๆ ไม่เป็นจริง ในที่สุดก็ขาดความน่าเชื่อถือในการแสดง

3.2 ประเด็นหลัก (Theme)

สิ่งที่ต้องการจะสื่อสาร ไปถึงคนดูและครอบคลุมเนื้อหาทั้งหมดของเรื่อง ชายต่างจังหวัด ยอมทนอยู่ในกรุงเทพฯ เพื่อชีวิตตัวเองและครอบครัวดีกว่ากลับไปลำบากที่บ้าน เขาจำทนอยู่ในที่ๆ ไม่อยากอยู่ ที่ๆ ไม่เหมาะกับเขา

3.3 โครงเรื่อง (Plot)

'ชัย' ชาวนายากจนคนหนึ่งซึ่งรายได้จากการทำนาไม่พอเลี้ยงครอบครัวของเขาจึงต้องยอมขายที่นาและจากครอบครัวเข้ามาทำงานที่กรุงเทพฯ ซึ่งเขาคิดว่าน่าจะมีรายได้พอเพียงกับชีวิตของเขา แต่การหาเงินในกรุงเทพฯ ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย เขาต้องลำบากและพบอุปสรรคเช่นกัน เขาเองอยากจะมีชีวิตเช่นเดิม แต่ก็ไม่สามารถทำได้ เขาจึงต้องทนอยู่ต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.4 วิเคราะห์ตัวละคร (Character Analysis)

ชายยากจน	
ชื่อ	ชัย
อายุ	42 ปี
เพศ	ชาย
รูปร่าง	รูปร่างสันทนต์ ผิวดำ ผมสั้น ลักษณะที่ผ่านการกรำงานมาหนัก
นิสัย	รักลูกและครอบครัว ชอบความสงบ สุภาพ และรักธรรมชาติ มีความอดทน
การแต่งตัว	เสื้อเจ็ดหรือเสื้อเก่าๆที่ผ่านการใช้มานาน กางเกงขายาวเก่าๆรองเท้าเก่าๆและหมวกเก่าๆ ดูสกปรกคล้ายไม่ค่อยได้ทำความสะอาด
ฐานะ	ยากจน
อาชีพ	เก็บขยะขาย
การศึกษา	ประถมศึกษาปีที่ 4
ที่อยู่	จังหวัดอุบลราชธานี
ภูมิหลัง	ช่วยพ่อแม่ซึ่งเป็นลูกจ้างทำไร่ทำสวนตั้งแต่เด็ก โดยออกจากโรงเรียนมาทำงานเพราะฐานะทางบ้านยากจน เป็นลูกคนเดียว พ่อพ่อแม่เสียก็ต้องหาเลี้ยงตัวเอง ด้วยความลำบากมาตลอด ไม่เคยห่อต่อความลำบาก
ความต้องการ	ต้องการให้ลูกเรียนได้มากที่สุดเพื่อไม่ให้มีชีวิตเช่นเดียวกับตัวเอง อยากให้ความเป็นอยู่ตัวเองและครอบครัวดีกว่านี้ หากเลือกได้ก็อยากจะออกจากกรุงเทพกลับไปอยู่ที่บ้าน กับลูกและครอบครัว แต่เพื่อความอยู่รอดของตัวเอง และคนที่บ้าน ก็จำต้องทนอยู่ที่เมืองหลวงเพื่อปากท้องต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5 การพัฒนาบทภาพยนตร์

3.5.1 การเสนอบทภาพยนตร์ครั้งที่ 1

โครงเรื่องขยาย (Synopsis)

SEQUENCE A เข้าวันใหม่

เรื่องดำเนินตั้งแต่เขาคืนขึ้นในเช้าวันหนึ่งของชีวิต เขานอนขดอยู่บนพื้นด้วยร่างกาย ผ่ายผอม ทруд โทรม “เรายังไม่ตาย” เป็นเสียงแรกที่เขาพูดกับตัวเอง เขายังรอดชีวิตมาได้อีกหนึ่งวัน เขารู้สึกว่านับวันร่างกายเขายิ่งอ่อนล้าและใกล้หมดอายุขัย ใช้งานเร็วขึ้นกว่ากำหนดเดิมที วันนี้ยัง โชคดีที่เขาล้มตาได้อีกครั้ง และก็ลุกขึ้นเพื่อต่อสู้กับชีวิตต่อ ความหวังเป็นสิ่งเดียวที่เป็นแรงจูงใจในการทำงานเก็บขวดพลาสติกขายเพื่อแลกเงินเลี้ยงชีวิตผัดกับจุดมุ่งหมายของเขาเมื่อหลายปีก่อนที่คิด จะสร้างอนาคตและปลูกปั้นชีวิตตนเองขึ้นใหม่จากเกษตรกรต่างจังหวัดที่ยอมขายฝันมาเข้ามา กรุงเทพฯที่เขาคิดว่าที่นี่จะช่วยให้เขาเก็บเงินทองได้ง่ายขึ้น

SEQUENCE B ขวดพลาสติกไร้ค่ากับชีวิตของตัวเอง

ขวดพลาสติกที่หมดประโยชน์เมื่อมัน ไม่ได้ใส่น้ำขิงใน ก่อนที่มันจะลงสู่ถังขยะมันเคยใช้ เก็บกักน้ำเพื่อไว้ใช้ประโยชน์คราวต้องการ พอน้ำหมดขวดก็ไร้ค่าและความหมาย ก่อนนี้ตัวเขาเอง ทำไร่นาปลูกข้าว คิดแล้วก็มีภูมิใจอยู่เล็กๆที่หลายคนบอกเราว่าเป็นกระดูกสันหลังของชาติ ได้ปลูกข้าวเลี้ยงปากท้องคนอื่น แต่ในความเป็นจริงมันคือทางเดียวที่จะดำรงชีพได้เมื่อครั้งอยู่บ้าน นอก เมื่อหันมาคิดถึงชีวิตเขาในตอนนี้ก็ไม่ได้ทำอะไร คงคล้ายกับขวดน้ำพลาสติกกว่าเปล่าที่ถูก ทิ้งลงอย่างหมดประโยชน์ สิ่งที่ได้สิ่งเดียวในตอนนี้คือเพื่อท้องและลำไส้ของตัวเอง ความภูมิใจ อยู่เล็กๆที่เคยมีในอาชีพเกษตรกรไม่เหลือให้คิดถึง สำหรับเขาแล้วและอีกหลายคน que เข้ากรุงเทพฯ มาเช่นเขาเมื่อเขาเหลียวมองไปรอบๆตัว การเก็บขยะและขวดพลาสติกไปขายมันช่วยทุเลาความหิว ให้น้อยลงได้และต่อชีวิตเขาไปอีกวันหนึ่ง ยังมีอีกหลายคนและมันคงจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆที่ตามล่าขวด พลาสติกและเศษขยะเช่นเขา ใครดีใครก็ได้สิ่งที่ตัวเองต้องการไปมากพอประทังชีวิต มันเหมือน กับการแข่งขันและสู้กับชีวิตของตัวเองของแต่ละคน นี่คือนิเวศคนกรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SEQUENCE C ผลตอบแทนเดียวกัน

เมื่อเขาได้รับเงินจากการขายขวดพลาสติก ทำให้เขาหวนคิดถึงเงินในมือเดียวกันนี้ที่เคยได้รับจากการทำนาที่เหนื่อยและลำบาก อาศัยความอดทนกว่ามากแต่เขาก็ยังได้อยู่ใกล้ชิดกับคนที่เขารักทั้งพ่อ แม่ และแฟนของเขาที่ทำอาชีพเดียวกัน มันไม่ได้สบายไปกว่าการมาเก็บขวดขายในกรุงเทพฯเท่าไรหรอก แต่เขายังมีความสุขมากกว่า เขานึกเสียใจที่ตัดสินใจทิ้งพ่อกับแม่ไว้และมุ่งหน้าเข้ามากรุงเทพฯพร้อมกับเพื่อนๆที่ชักชวนกันมาและสุดท้ายก็ค่อยๆแยกย้ายหายกันไปด้วยความหวังว่าจะกลับไปด้วยชีวิตที่ดีขึ้น นับจากวันแรกที่มาถึงที่กรุงเทพฯแล้วมันกลับตรงกันข้ามกับความมุ่งหวังก่อนหน้านั้น ไม่มีอะไรดีขึ้นเลย

SEQUENCE D กลับบ้าน?

บางคนที่ประสบชะตากรรมเช่นเดียวกับเขามีความสุขที่มีชีวิตเช่นนี้ บางคนว่าคงจะตายที่นี่เพราะกลับไปก็ไม่มีบ้านและจะกลับไปทำอะไรกัน บางคนไม่คิดจะกลับเพราะคิดที่นี่และติดโรคร้ายที่ไม่มีวันหายจากที่นี่ สำหรับตัวเขาเองในตอนนี้เขาอยากกลับไปตายที่บ้านดีกว่าเพราะเขายังหนุ่มและที่บ้านนอกก็เป็นสวรรค์ที่แท้จริงสำหรับเขา มีทุกอย่างที่สมดุลกับชีวิตเขาเอง ที่กรุงเทพฯไม่ใช่สวรรค์ ไม่ใช่บ้านสำหรับเขา เลิกถล่มความคิดที่จะหวังว่าสักวันเราจะมีชีวิตที่ดีขึ้นที่นี่เถอะ เขาต้องทำอะไรสักอย่างเพื่อกลับบ้าน หนทางเดียวที่จะทำให้เขากลับบ้านได้คือออมนเงินจากการทำงานที่ต้องหนักมากขึ้น และกินให้น้อยลงเพื่อตัวรอดกลับบ้านในเร็ววัน เขาตัดสินใจตายเป็นตายดีกว่าตายอยู่ข้างถนนที่นี่

SEQUENCE E เข้าวันใหม่กับชีวิตใหม่อีกครั้ง

ความพยายามของเขาเป็นผลสำเร็จพาเขากลับมาสู่บ้านเกิด เขาคงจะเริ่มชีวิตใหม่ที่นี้อีกครั้ง ภาพที่เห็นต่อหน้าเขาคือคนบ้านเดียวกันกับเขาทำนาอย่างแข็งขันเสมือนกระดูกสันหลังของชาติที่ทำเพื่อปากท้องของคนทั้งประเทศ และเลี้ยงอีกหลายคน มันเป็นความภูมิใจในอาชีพสักๆถึงแม้จะอดมือกินมือที่นี่ ข้าวบางเม็ดของเขาอาจตกถึงท้องนายกรัฐมนตรีกก็ได้ถ้าไม่มีเขาคนเหล่านั้นจะกินข้าวที่ไหน แต่...เอ๊ะ! แต่เขาคงมีหนทางให้เลี้ยงปากท้องตัวเองได้สิน่า...? เขาคิดในใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญหาของบทภาพยนตร์ฉบับที่ 1

1. ไม่มีการแสดงเอ็คชั่นของตัวละครที่ชัดเจนที่สามารถเล่าเรื่องได้
2. เป็นเพียงการแสดงความเข้าใจของผู้กำกับที่มีต่อเรื่องราวในแต่ละตอนมากกว่า

แนวทางการแก้ปัญหา

1. เล่าเรื่องให้เห็นภาพโดยการใส่การกระทำของตัวละครที่สามารถบอกเล่าเรื่องราวและสื่อสารความหมายได้ตามประเด็นที่ต้องการให้ชัดเจน
2. ตีความจากความเข้าใจที่มีต่อเรื่องราวที่เกิดขึ้นทั้งหมดออกมาเป็นการกระทำของตัวละคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.5.2 การเสนอภาพยนตร์ครั้งที่ 2

SEQUENCE A เข้าวันใหม่

SCENE 1 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

ชยันนอนขดอยู่บนม้านั่งภายในสวนสาธารณะ เขาหลับสนิทโดยไม่รู้ตัว ชายเร่ร่อนคนหนึ่ง ย่องเข้ามาใกล้เขาเพื่อจะขโมยถุงใส่ขวดพลาสติกของชยันที่กองอยู่กับพื้น เมื่อเขาเข้าไปใกล้ชยันได้ ระวังและดูจนแน่ใจว่าชยันคงไม่ตื่นขึ้นหากเขาขโมยถุงใบนั้นไป เขาจึงตัดสินใจคว้าถุงใบนั้นไป ไม่นานนักเสียงเพลงจากชมรมเอ โรบิกที่อยู่ใกล้ๆ ก็เข้ามาทำลายความเงียบและปลุกชยันให้รู้สึกตัว เมื่อเขาตื่นขึ้น เขามองไปรอบๆ ตัวความหาญของเขาอย่างคาดไม่ถึง มันถูกขโมยไปแล้ว ทำให้เขาทรุดตัวนั่งลงและนึกย้อนถึงอดีตก่อนเข้ามากรุงเทพฯ

ชยัน (VO)

เอาอีกแล้ว...นี่แหละเมืองหลวง ผมชินกับเรื่องพวกนี้แล้ว
มันเป็นเรื่องธรรมดาละ ผมชื่อชยัน ผมไม่ใช่คนกรุงเทพฯ
คุณอาจจะมองผมเป็นคนสติไม่ดีก็ได้ ก่อนที่ผมถูกคนกรุงเทพฯ
เรียกผมว่าคนบ้านนอก ก็จริงของพวกเขามั้ง อย่าให้บ้านผม
เป็นเมืองหลวงบ้างละกัน...

SCENE 2 ภายนอก / ทุ่งนา / กลางวัน

ชยันเกี่ยวข้าวอยู่กลางทุ่งนาพร้อมกับสำราญเพื่อนของเขา รถแทร็คเตอร์ก็เข้ามาแย่งอาชีพ เดียวที่มีอยู่ของเขาไป เขากับเพื่อนตัดสินใจหนีตายเข้ามากรุงเทพฯ ชยันทิ้งแฟนไว้ที่บ้านและชยัน สัญญากับแฟนว่าจะรีบกลับมาพร้อมกับชีวิตที่ดีขึ้นกว่านี้

ชยัน (VO)

ก่อนนี้ผมทำไร่ทำนาอยู่ตากจังหวัด...ฮืม! ไอร์รถแทร็คเตอร์
มันคงทำงานดีกว่าพวกผม...ผมกับเพื่อน ไอร์สำราญ ตัดสินใจเข้ากรุงเทพฯ ดีกว่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCENE 3 ภายนอก / งานก่อสร้าง / กลางวัน

เมื่อมาถึงกรุงเทพฯ ชัยรับหางานทันที เขาได้ทำงานก่อสร้างอยู่พักหนึ่ง แต่รายได้ก็ไม่คุ้มค่าเหนื่อยนัก เพื่อนของเขา ตำราญ ก็หนีหายแยกทางการไป

ชัย (VO)

ผมได้งานก่อสร้างพักหนึ่งที่กรุงเทพฯ แต่งานหนักเอาเรื่อง
ผมคิดว่าคงมีงานที่ดีกว่านี้สิน่า...ผมเลยออกจากงานก่อสร้าง
ไอ้ตำราญก็เลยหนีหายไปด้วย ผมพบงานใหม่
ไม่ต้องรอเงินเดือน ฮ่า ฮ่า...ได้รายวัน

SCENE 4 ภายนอก / ถนนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ / กลางวัน

ชัยหันเหไปทำอาชีพเก็บขวดขาย มีรายได้เฉลี่ยมากกว่าทำงานก่อสร้าง อยากรวยก็รวย
อยากทำก็ทำเมื่อไหร่ก็ได้ ชัยมีรายได้พอกินวันละ 40 บาท พอกินข้าวเหลือก็กินเหล้า

ชัย (VO)

อาชีพใหม่ผม...ผมว่ากำลังได้รับความนิยมเลยแหละ
แต่ก็เหนื่อยเอาเรื่องอยู่...ก็พอได้กินข้าวมีเหลือกินเหล้านิดหน่อย
อยู่รอดไปวันๆ

SEQUENCE B ขวดพลาสติกไร้ค่ากับชีวิตตัวเอง

SCENE 5 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

ชัยรู้สึกกระหายน้ำ เขาเดินไปที่น้ำพุเพื่อล้างหน้าและเอาขวดน้ำที่ติดตัวมาหนึ่งใบจุ่มลงใน
อ่างน้ำพุเพื่อเก็บไว้ดื่มกิน เมื่อน้ำเข้าไปจนเต็มขวด เขายกขึ้นดื่มดับกระหายทันที แล้วความหิวก็
ตามมา เขาต้องทำอะไรสักอย่างแล้วละเพื่อปากท้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชัย (VO)

ขวดพลาสติก...ก่อนมันจะลงสู่ถังขยะมันเคยใช้เก็บ
น้ำเพื่อประโยชน์คราวต้องการ พอน้ำหมดขวด
ก็ไร้ความหมาย ก่อนหน้านี้ผมทำนาทำไร่คิดแล้วก็ภูมิใจอยู่
ลึกๆที่หลายคนบอกว่าอาชีพที่ผมทำเป็นกระดูกสันหลังของชาติเลยนะ...
แต่ความจริงมันคืออาชีพเดียวที่ผมทำเพื่อดำรงชีพตัวเอง
และเพื่อพ่อกับแม่ได้ต่างหาก

SCENE 6 ภายนอก / ถนนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ / กลางวัน

ชัยเดินหาขวดพลาสติกทิ้งแล้วพร้อมกับถุงเก็บขวดใบใหญ่ที่เขาหิ้วติดตัวมาด้วยกลาง
กรุงเทพฯ ทำทางเขาดูเหนื่อยอ่อน ท่ามกลางควันพิษ รถติดและแสงแดดอันแรงกล้า

ชัย (VO)

เมื่อหันมาคิดถึงชีวิตผมตอนนี้...มันว่างเปล่าเหลือเกิน
ผมไม่ได้ทำเพื่อใครเหมือนแต่ก่อนอีกแล้ว
คงคล้ายกับขวดน้ำพลาสติกวงเปล่าที่ถูกทิ้งลงอย่างหมดความหมาย
สิ่งเดียวที่ผมทำได้ตอนนี้คือ...เพื่อท้องและลำไส้ของตัวเอง

ชัยมองไปรอบๆเขาเห็นคนเช่นเขาอยู่ทุกหนทุกแห่งที่มีขยะหรือที่สามารถหาขวดพลาสติก
หรือเศษขยะได้ เขารู้สึกว่าเขากำลังอยู่ในเกมส์หรือสนามแข่งขันเกมส์ชีวิตอะไรสักอย่าง นี่แหละ
คือชีวิตคนกรุงเทพฯ เราต้องต่อสู้และแย่งกันชิงความได้เปรียบเพื่อให้อยู่รอดในเมืองนี้

SEQUENCE C ผลตอบแทนเดียวกัน

SCENE 7 ภายนอก / ร้านรับซื้อขยะ / กลางวัน

คนเก็บขยะทั้งหัวถุง รถเข็น มีรายได้มากน้อยก็ดิบชาเล้งมาเข้าคิวอยู่หน้าร้านเพื่อขาย
ของที่ตนนำมาเสนอขายเพื่อแลกเงินประทังชีวิต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCENE 8 ภายใน / ร้านรับซื้อขยะ / กลางวัน

ชัยยื่นถุงขยะให้เจ้าของร้านนำไปชั่งน้ำหนัก เจ้าของร้านรับถุงของชัยแล้วนำไปชั่งน้ำหนัก

เจ้าของร้าน

วันนี้ได้น้อยนะชัย...เกิดอะไรขึ้น

ชัย

ไม่รู้สิ...ของมันหายากนะเสียแต่วันนี้

ชัยรับเงินจากเสีย เงินที่เขาได้วันนี้ไม่มากเท่าทุกครั้งที่ผ่านมา เขาก็มีหน้านับเงินเตรียมออกจากร้าน และนี่ก็ย้อนกลับไปเมื่อครั้งได้รับค่าแรงจากการทำนา

ชัย (VO)

เงินในมือเดียวกันนี้ทำให้ผมคิดถึงวันที่เคย
ได้รับเงินจากการทำนา พร้อมกับเพื่อนและคนที่รัก

SCENE 9 ภายนอก / ทุ่งนา / กลางวัน

ชัย ตำราญ และแฟนของชัยรับเงินจากการทำนา

ชัย (VO)

มันก็เหนื่อยเหมือนกันแหละ แต่ก็ยังได้ใกล้ชิดกับคนที่เรารัก
ที่ๆเราเกิด มันไม่ได้สบายไปกว่าการเก็บขวิดที่นี้นักหรอก
แต่ผมคงมีความสุขมากกว่าที่ได้กลับไปมีวันอย่างนั้นอีก

SCENE 10 ภายนอก / ร้านรับซื้อขยะ / กลางวัน

ชัยเหลือบเห็นถุงเก็บขยะใบที่คุ้นเคยอยู่ที่ปลายเท้าใครคนหนึ่ง เขาค่อยๆมองไล่ขึ้นไปจน
ถึงใบหน้า คุณคุ้นเคยอย่างบอกไม่ถูก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชัย

สำราญ เองนี่หว่า...เอ็งเอาถุงของข้าไปไว้
คิดถึงเอ็ง ไอ้ห้วขโมย

สำราญ

เฮ้ย! ชัยเอ็งสบายดีบ่อ ข้าดีใจที่เจอกันอีก

ชัยดีใจเมื่อรู้ว่าถุงเก็บขวดของเขาพาให้เพื่อนมาเจอกันอีกครั้ง

SEQUENCE D กลับบ้าน

SCENE 11 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

หลังจากที่ทั้งสองคนได้พบกันที่ร้านรับซื้อขยะ ก็ได้พูดคุยตาม ได้สารทุกข์สุขดิบตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ชัยที่เมื่อชีวิตที่กรุงเทพฯ เต็มที่ที่ต้องแข่งขันกันเอาชีวิตรอด และคิดถึงบ้าน ไม่รู้ว่าพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไรเป้าหมายที่เคยวางเอาไว้ก่อนเข้ามากรุงเทพฯ เลื่อนหายไปโดยสิ้นเชิง เพียงแค่มีชีวิตรอดไปวันๆ ก็ดีถมแล้ว

ชัยอยากเริ่มชีวิตใหม่ เขาไม่อยากตายอยู่ข้างถนนที่นี่เขาคิดถึงบ้านคิดถึงคนที่เขารักและอาชีพเดิมของเขา ส่วนสำราญกลัวว่ากลับบ้านไปก็ไม่พอกินหรืออก ทำงานหนักแค่ไหนก็สู้อยู่กรุงเทพฯ ไม่ได้ เดินเก็บขวดเรื่อยๆ ยังได้เงินมีกินเรื่อยๆ ด้วยความเป็นห่วงเพื่อนสำราญก็อยากให้อยู่กรุงเทพฯ ด้วยกันต่อ กลับไปชัยก็ไม่มีบ้าน ไม่มีที่ทำกิน

สำราญ

เอ็งจะกลับบ้านไปทำไมวะ อยู่ที่นี่แหละ

เอ็งยังมีกินเรื่อยๆ กินเหล้าได้ทุกวัน ถ้าเราช่วยกัน
หาได้มากๆ กลับบ้านไป เอ็งจะไปทำอะไรกิน

ชัย

ข้าคิดฮอดบ้าน...ก็คิดฮอดแฟน คิดถึงกลิ่นที่บ้าน
เอ็งคิดว่าเอ็งจะอยู่อย่างนี้ได้ไม่นานแค่นั้น หรือจนแก่จะ
ถ้าดวงช่วย เอ็งก็รถชนตาย อายุสั้นเข้าไปอีก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชัยมองไปบนท้องฟ้านี้ถึงบรรยากาศทุ่งนาและอากาศบริสุทธิ์ที่บ้านนอก

สำราญ

เฮ้ย! อิหยังวะ นี่เ็งคิดที่บ้านบ่อดตายบ่

เ็งกลับไปบ้านเ็งจะทำอะไรได้

ชัย

ข้าบ่อยากตายที่นี้วะ ญอยากไปตายที่บ้าน นับวัน

ญยังเห็นคนอย่างเรามากขึ้นทุกที เ็งคิดอีกหน่อยมันจะมีให้เราพอเก็บ

เ็งคิดคู่สะกัน

สำราญ

แต่ญคิดว่าชีวิตญตอนนี้ก็มีความสุขดีแล้ว มันก็จริง

อย่างเ็งพูดวะ แล้วแต่เ็งสะกัน โหคดีนะเพื่อน

เออ ข้าอาจจะเจอเ็งอีกก็ได้วะถ้าวันหนึ่ง

เ็งเปลี่ยนใจกลับมา

ชัย

เออ...เ็งก็เหมือนกัน จะเปลี่ยนใจ

เ็งก็งได้เจอกับข้าแหละ แล้วเจอกัน

Scene 12 ภายนอก / ถนนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ / กลางวัน

ชัยเดินเก็บขยะและขวดพลาสติกพยายามหาให้ได้มากที่สุดเพื่อจะหาทางกลับบ้าน เขาต้องเก็บเงินให้ได้มากพอจะกลับบ้าน เขาหยุดกินเหล้าและการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ชัยอยากกลับไปเริ่มชีวิตใหม่ที่บ้านนอก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SEQUENCE E

SCENE 13 ภายนอก / ทุ่งนา / กลางวัน

ชัยกลับมาถึงที่บ้านเกิด เขาทอดสายตาวไปที่ทุ่งนาอย่างมีความสุข ภาพที่เห็นตรงหน้า
เขาคือคนบ้านเดียวกันกับเขาทำนากันอย่างแข็งขัน

ชัย (VO)

ผมทำสำเร็จ ผมกลับมาทำเพื่อใครอีกหลายคนอีกครั้ง
ที่สำคัญ ผมมีความสุขที่นี่ ถึงจะอดมือกินมือ
ไม่รู้จะได้เจอไอ้สำราญมันอีกรึเปล่า ไม่น่า
ข้าวของผมบางเม็ดอาจตกถึงท้องรัฐมนตรีบางคนก็ได้
ถ้าไม่มีผม จะกินข้าวที่ไหน แต่เขาคงมีหนทางเลี้ยงปากท้องตัวเอง
สิ...แต่ยังไง ผมคงจะตายอยู่ที่นี้...ที่บ้าน

ปัญหาของบทภาพยนตร์ฉบับที่ 2

เรื่องราวและบทสนทนา คู่มือการปรุงแต่งเนื้อเรื่องมากเกินไปจนทำให้ดูเป็นเรื่องที่มี
ความน่าเชื่อถือน้อย

แนวทางแก้ปัญห

ศึกษาตัวละครให้มากขึ้นพยายามถ่ายทอดเรื่องราวออกมาเป็นชีวิตจริงที่เกิดขึ้นของคนเร
ร้อนข้างถนนจริงๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.6 บทภาพยนตร์ (Screenplay)

SEQUENCE A : พลัดพราก

SCENE A1 ภายนอก / บ้านชัย / กลางวัน

ลูกของชัยมองเขาด้วยแวตาศรัยร้อยไม่ยอมให้พ่อต้องจากไป

ชัย
“ตั้งใจเรียน อย่าคือกับแม่นะลูก”

ชัยมองลูกตัวเองแล้วค่อยหันหลังเดินจากไป เมียของชัยและลูกยืนอยู่ด้วยกันมองชัยเดินจากไปด้วยความอาลัย

SEQUENCE B : กรุงเทพมหานคร

SCENE B1 ภายนอก / หน้าขายเครื่องต้ม / กลางวัน

ชัยเหงื่อไหล หอบเหนื่อยขณะที่เขาคู่ชชะหน้าร้านอาหาร ขณะเดียวกันเจ้าของร้านออกมาโวยวายใส่ชัยที่หน้าร้าน

เจ้าของร้าน

“เฮ้ย! นี่กูบอกก็ครั้งก็หนแล้ว ลูกค้าเขาเหม็นเน่าขยะ พวกมึงมาทำหน้าร้านกูสกปรกแขกไปใครมาเขาก็ไม่อยากรับกู เฮ้! นี่ มึงอยากได้นักใช้ไหม เอาไปเลย”

(เจ้าของร้านปาขวดพลาสติกใส่ชัยด้วยความโมโห)

ชัยมองไปที่เฮียเจ้าของร้านพร้อมเอามือป้องกันขวดน้ำที่เฮียเจ้าของร้านขว้างมา เจ้าของร้านยืนบ่นพึมพำส่ายหัวในขณะที่ชัยก้มลงเก็บขวดที่หล่นอยู่ตามพื้นและเดินออกจากหน้าร้านไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCENE B2 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

ชัยเดินอยู่กลางสวนสาธารณะ มีคนร่ำรวยเงินอยู่ในสวนสาธารณะในตอนเช้า ชัยเดินผ่าน มาที่ถังขยะเพื่อคุ้ยหาของในถังขยะ เมื่อได้ของแล้วเขาเดินต่อไปที่เก้าอี้ม้านั่งข้างสนามเด็กเล่น ชัย เดินเข้ามานั่งลง ชัยก้มหน้าลงวางสัมภาระของตนและค่อยเงยหน้าขึ้นมองออกไปยังสนามเด็กเล่น ชัยเห็นเด็กคนหนึ่งที่กำลังเล่นอยู่ในสนามเด็กเล่น ทำให้ชัยหวนคิดถึงลูกตัวเอง

SCENE B3 ภายนอก / ร้านรับซื้อของเก่า / กลางวัน

ชัยพร้อมกับลุงไบใหญ่เดินเข้ามาขายของกับเฮียเจ้าของร้าน

เฮีย
“อ้อ! อ้าชัย วางลงตาชั่งเลย”
(เฮียก้มดูตาชั่งแล้วกดเครื่องคิดเลขแล้วจึงยื่นค่าตอบแทนให้ชัย)

ชัยรับเงินและก้มลงนับดูแล้วเดินจากไป

SEQUENCE C กลับ?

SCENE C1 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

ชัยกำลังก้มหน้าก้มตาเขียนจดหมายถึงลูกและคนที่บ้าน แ bengค์ย่อยหลายใบวางอยู่ใกล้กับ กระดาษเขียนจดหมาย

SCENE C2 ภายนอก / ทางรถไฟ / กลางวัน

ชัยเดินอยู่บนรางรถไฟ เขาอยากกลับบ้านแต่ถ้ากลับไปคงต้องลำบากกันทั้งหมดชัย ได้แต่มองรถไฟวิ่งผ่านหน้าตัวเองไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCENE C3 ภายนอก / กลางถนนแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ / กลางคืน

ชัยเดินอยู่ที่ฟุตบาทบนถนนแห่งหนึ่งในกรุงเทพฯ เขาพยายามจะข้ามถนนแต่ถึงเลและยังไม่มั่นใจที่จะตัดสินใจ เขารอนแค้นใจว่าตัวเองสามารถจะข้ามได้ เขาตัดสินใจเดินจากฟุตบาทออกไปกลางถนน เสียงบีบแตรดังลั่นพร้อมกับเสียงเบรกรถและคำสบถจากคนขับรถก็ตามมา

“เฮ้ย! เดินยังงี้จะไม่ถูกละเลย เดียวก็อยู่ไม่นานหรอก เวย์!”

ชัย

“ขอโทษครับ ขอโทษ”

จบ

หลังจากที่ได้มีการเสนอบทภาพยนตร์เพื่อตรวจสอบข้อผิดพลาดหรือข้อแก้ไขในสองครั้งที่ผ่านมา บทภาพยนตร์ได้ถูกพัฒนาโครงสร้าง รูปแบบและเรื่องราวต่างๆ ให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม แต่บทภาพยนตร์ที่สำเร็จออกมาเป็นฉบับสุดท้ายก็อาจเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมหรือยืดหยุ่นได้ในช่วงของการถ่ายทำหรืออาจถูกนำมาแก้ไขได้อีก เพื่อให้งานออกมามีคุณภาพดีที่สุด

ขั้นตอนก่อนการถ่ายทำภาพยนตร์ (Pre-Production)

ในการวางแผนการถ่ายทำ ผู้กำกับต้องมีความลึกซึ้งต่อความเข้าใจบทบาทของนักแสดง ภาพทุกช็อต ต้องมาจากตัวบทที่ผ่านการจินตนาการของผู้กำกับ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมทุกปัจจัยที่อยู่ด้านหน้า กล้องก่อนที่จะบันทึกภาพ ทุกความคิดต้องมีความชัดเจนในการเล่าเรื่องรู้ว่าสิ่งใดจำเป็นและสิ่งใดไม่จำเป็น การเตรียมตัวหรือวางแผนก่อนการถ่ายทำของผู้กำกับนี้ต้องแตกบทบาทของนักแสดงออกเป็นช็อตตามลำดับ ถือเป็นสิ่งสำคัญเป็นกระบวนการสร้างภาพก่อนล่วงหน้าด้วยจินตนาการหรือเรียกว่า **pre-visualization** ที่ให้รายละเอียดช็อตต่อช็อตเหมือนสตอรี่บอร์ดให้ความต่อเนื่อง

การเตรียมตัวและวางแผนก่อนการทำงานสามารถทำให้เห็นโครงสร้างและแผนการดำเนินงานทั้งหมด ซึ่งจะส่งผลต่อไปยังขั้นตอนการผลิตภาพยนตร์โดยตรง หากมีการเตรียมงานที่ดีพร้อมก็จะช่วยให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ติดขัด

การเตรียมงานก่อนการถ่ายทำแบ่งออกเป็นส่วนต่างๆดังนี้

4.1 การคัดเลือกนักแสดง

หลังจากที่ผู้กำกับได้ตีความบทภาพยนตร์จนเข้าใจในเนื้อหารวมถึงตัวละคร ผู้กำกับมักจะมีภาพของตัวละครอยู่ในหัวอยู่จากการศึกษาข้อมูลและบทภาพยนตร์ ผู้กำกับควรใส่ใจกับการคัดเลือกนักแสดงที่จะมาเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลสู่ผู้ชมได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้คนดู คล้อยตามกับเรื่องราวที่เกิดขึ้นในภาพยนตร์

หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกนักแสดงที่รับบทชาย

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมีดังนี้

1. ความสามารถทางการแสดงและลักษณะท่าทางที่เหมาะสมกับบทในภาพยนตร์ นักแสดงที่คัดเลือกควรจะพอมีความสามารถทางการแสดงได้ในระดับหนึ่ง ที่จะสามารถทำงานร่วมกับเราได้
2. เพื่อความสมจริงของภาพยนตร์ ผู้ที่จะมารับบทชายควรจะเป็นนักแสดงที่มาจากคนข้างถนนจริงๆตรงกับบทที่ได้รับ ซึ่งจะส่งผลให้การแสดงออกมาเป็นธรรมชาติมากขึ้น
3. เวลาที่เขาจะสามารถทำงานร่วมกับเราได้
4. นิสัยใจคอ ของคนที่จะมารับบทควรจะสามารถทำงานร่วมกันได้เพราะช่วงเวลาของการทำงานถ่ายทำกินเวลานาน นักแสดงและผู้กำกับควรเข้าใจซึ่งกันและกัน และให้ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลัง

หลักเกณฑ์การคัดเลือกนักแสดงอาจไม่เฉพาะเจาะจงด้วยหลักเกณฑ์เดียวเสมอไป อาจมีการยืดหยุ่นตามที่คุณกำกับเห็นสมควร สำหรับตัวละครอื่นบางตัวอาจดูเพียงรูปร่างหน้าตาและท่าทางที่เหมาะสมก็พอ เช่นคนรับซื้อของเก่า หรือ คนขายน้ำ ซึ่งหลักเกณฑ์ที่ใช้เป็นเพียงการกำหนดเพื่อภาพยนตร์เรื่อง “ผม... ไม่อยากตาย”

CASTING SHEET

ภาพที่ 7 ภาพนักแสดงรับบทชัย

Title: "ผม... ไม่อยากตาย"

Character: ชัย

ชื่อ: จบ

นามสกุล:-

ชื่อเล่น: จบ

อายุ: 45 ปี

วัน/เดือน/ปี เกิด:-

ที่อยู่: จังหวัดปัตตานี

เบอร์โทรศัพท์: (ของถนนกวาดถนน) 09-8994502

การศึกษา: ประถมศึกษาปีที่ 4

สถานศึกษา:-

ที่ทำงาน: เก็บขยะชาย/กรุงเทพฯ

เบอร์โทรศัพท์:-

น้ำหนัก: 80kg.

ส่วนสูง: 178cm.

ขนาดเสื้อ: XL

ขนาดกางเกง: 34

ขนาดรองเท้า: 11

ความสามารถพิเศษ:-

กิจกรรมยามว่าง:-

หมายเหตุ: ติดต่อนักแสดงเพื่อถ่ายทำต้องนัดล่วงหน้ากับถนนกวาดถนนที่สวนจตุจักรช่วง 5.00น.-9.00น. ใกล้สถานีรถไฟฟ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

CASTING SHEET

ภาพที่ 8 ภาพนักแสดงรับบทเจ้าของร้านขายน้ำ

Title: "ผม...ไม่อยากตาย"

Character: เจ้าของร้านขายน้ำ: ชัย

ชื่อ: ไพฑูล

นามสกุล:-

ชื่อเล่น: ทูล

อายุ: 36 ปี

วัน/เดือน/ปี เกิด:-

ที่อยู่: จังหวัดกรุงเทพฯ

เบอร์โทรศัพท์:-

การศึกษา:-

สถานศึกษา:-

ที่ทำงาน: ร้านขายเครื่องดื่มภายในสวน
จตุจักร

เบอร์โทรศัพท์:-

น้ำหนัก: 78kg.

ส่วนสูง: 172cm.

ขนาดเสื้อ: XL

ขนาดกางเกง: 34

ขนาดรองเท้า: 9

ความสามารถพิเศษ:-

กิจกรรมยามว่าง: คุมมวย

หมายเหตุ: ติดต่อนักแสดงได้วันเสาร์และอาทิตย์ที่ร้านค้าขายน้ำของเขาเองที่ตลาดนัดสวนจตุจักร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 การกำกับภาพ

เป็นการแปลความหมายจากบทภาพยนตร์ไปเป็นภาพเคลื่อนไหว จากบทภาพยนตร์เล่าเรื่อง โดยผ่านตัวละครที่ซื่อซัยด้วยมุมมองของชายยากจนเร่รอนที่มาจากต่างจังหวัดต่างที่ต่างทางเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ เมืองที่คู่สับสนวนวาย เพื่อหาเงินไปเลี้ยงดูลูกและครอบครัวที่บ้านเกิด ภาพส่วนใหญ่จึงเป็นภาพในมุมมองของซัยที่อยู่ท่ามกลางเมืองหลวง บางฉากเพียงต้องการบอกเล่าเรื่องราว บางภาพให้อารมณ์ความรู้สึกคล้ายภาพข่าวหรือสารคดี เพื่อให้คนดูรู้สึกเหมือนภาพเหตุการณ์จริง แต่บางฉากต้องการกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกคนดู จึงทำให้ลักษณะภาพของแต่ละฉากมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้เพื่อให้ภาพแต่ละภาพสามารถสื่อความหมายและสามารถเล่าเรื่องออกมาให้ได้มากที่สุดนั่นเอง ในบางฉากจึงมีการเร่งอัตราความเร็วของภาพให้เร็วกว่าปกติ เพื่อให้คนดูรู้สึกว่าตัวละครหลักอยู่ท่ามกลางเมืองหลวงที่มีแต่ความเร่งรีบ สับสนวนวาย ผิดกับฉากเปิดเรื่องที่ตัวละครเดินอยู่กลางถนนดูจริงจังในชนบทที่สงบเงียบ แวดล้อมด้วยธรรมชาติ เป็นต้น

บทถ่ายทำภาพยนตร์ (Shooting Script)

บทถ่ายทำภาพยนตร์คือการนำบทภาพยนตร์มาใส่รายละเอียดเกี่ยวกับภาพทั้งหมด เพื่อวางแผนในการกำหนดลักษณะของภาพ โดยมีรายละเอียดของตัวละคร ฉาก บทพูด แอ็คชั่น เหตุการณ์ สถานที่ และลักษณะการเชื่อมแต่ละช็อตแล้ว ยังมีขนาดภาพ มุมกล้อง ตลอดจนการเคลื่อนไหวของกล้องด้วย

บทถ่ายทำภาพยนตร์ (Shooting Script)

SEQUENCE A : พลิ๊ดพราว

SCENE A1 ภายนอก / บ้านชัย / กลางวัน

1. CU

ภาพขาคำลูกของชัยมองเขาด้วยแวตาศร่าสร้อยไม่ยอมให้พ่อต้องจากไป

ชัย
“ตั้งใจเรียน อย่าดื้อกับแม่นะลูก”

DISSOLVE

2. CU

ภาพขาคำที่หน้าชัยมองลูกตัวเองแล้วค่อยหันหลังเดินจากไป

DISSOLVE

3. MS

ภาพขาคำเมียของชัยและลูกยืนอยู่ด้วยกัน กล้องค่อยๆ Track ออกข้างจนเป็น FULL SHOT

DISSOLVE

SEQUENCE B : กรุงเทพมหานคร

SCENE B1 ภายนอก / หน้าร้านขายเครื่องดื่ม / กลางวัน

4. CU

ที่หน้าชัยเหงื่อไหล หอบเหนื่อยขณะที่เขากู้ยยะหน้าร้านอาหาร

CUT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. MS

เจ้าของร้านออกมาโวยวายใส่ชัชที่หน้าร้าน

เจ้าของร้าน

“เฮ้ย! นี่กูบอกก็ครั้งก็หนแล้ว ลูกค้าเขา همینเน่าขยะ พวกมึงมาทำหน้าร้านกูสกปรกแจกไป
โครมเขาก็ไม่ยอกนั้งร้านกู เฮ้! นี่ มึงอยากได้นักใจใหม่ เอาไปเลย”

(เจ้าของร้านปาขวดพลาสติกใส่ชัชด้วยความโมโห)

CUT

6. MS

ชัชมองไปที่เฮียเจ้าของร้านพร้อมเอามือป้องกันขวดน้ำที่เฮียเจ้าของร้านขว้างมา

CUT

7. LS

เจ้าของร้านยืนบนพื้มฟ้าสายหัวในขณะที่ยกมือลงเก็บขวดที่หล่นอยู่ตามพื้นและเดินออกจากหน้าร้านไป

CUT

SCENE B2 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

8. LS

ชัชเดินอยู่กลางสวนสาธารณะ

DISSOLVE

9. MLS

คนร่ำรวยเงินในสวนสาธารณะ ชัชเดินเข้ามาที่ถังขยะที่ตั้งเป็น F.G. คู้หาของในถังขยะและเดินออกไป

CUT

10. MS

กล้อง Hand Held ตามชัชเดินฝ่าผ่านคนร่ำรวยเงิน

DISSOLVE

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. LS

เก้าอี้ม้านั่งข้างสนามเด็กเล่น ชัยเดินเข้ามานั่งลง

CUT

12. MS

ชัยก้มหน้าลงวางสัมภาระของตนและค่อยเงยหน้าขึ้นมองออกไปยังสนามเด็กเล่น

CUT

13. MS

เด็กเล่นเครื่องเล่นที่สนามเด็กเล่น

CUT

14. CU

เด็กคนหนึ่งที่กำลังเล่นอยู่ในสนามเด็กเล่น ทำให้ชัยหวนคิดถึงลูกตัวเอง

CUT

15. CU

ใบหน้าชัย หวนคิดถึงลูกที่บ้าน

DISSOLVE

16. CU

ใบหน้าลูกของชัยจางซ้อนขึ้นมา match look เป็นภาพขาวดำกับใบหน้าของชัย

DISSOLVE

17. LS

ชัยนั่งคนเดียวที่ม้านั่ง เด็กกับพ่อแม่จู๋มือเดินผ่านชัยไป

CUT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

18. MS

ชัยมองตามเด็กคนนั้นไปแล้วลุกออกจากม้านั่งไป

CUT

SCENE B3 ภายนอก / ร้านรับซื้อของเก่า / กลางวัน

19. TWO SHOT

ชัยพร้อมกับลุงใบใหญ่เดินเข้ามาขายของกับเฮียเจ้าของร้าน

เฮีย
“เฮ้! อาชัย วางลงตางค์เลย”
(เฮียก็มุดตางค์แล้วกดเครื่องคิดเลขแล้วจึงยื่นค่าตอบแทนให้ชัย)

CUT

SEQUENCE C กลับ?

SCENE C1 ภายนอก / สวนสาธารณะ / กลางวัน

20. LS

ชัยกำลังก้มหน้าก้มตาเขียนจดหมาย

CUT

21. CU

ตัวหนังสือบนกระดาษเขียนจดหมาย เบงคี่ย่อยหลายใบวางอยู่ใกล้กันกับกระดาษเขียนจดหมาย

ชัย

(VOICE OVER)

“ถึงลูกของพ่อ พ่ออยู่ทางนี้สบายดี ไม่ต้องห่วง แม่เป็นไงบ้างพ่อคิดถึงบ้านคิดถึงลูกคิดถึงทุกคน พ่อฝากเงินค่าเทอมมาให้ แล้วพ่อจะกลับไปหาลูกนะ...จากพ่อ”

CUT

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

SCENE C2 ภายนอก / ทางรถไฟ / กลางวัน

22. LS

ชัชเดินอยู่บนรางรถไฟ

CUT

23. MS

ชัชมองรถไฟวิ่งผ่านหน้าตัวเองไป

CUT

SCENE C3 ภายนอก / กลางถนนแห่งหนึ่งของกรุงเทพฯ / กลางคืน

24. LS

ชัชเดินอยู่ที่ฟุตบาทหันหลังให้กล้องเดินห่างออกไป พอประมาณเขาข้ามถนนและออกไปนอก

Frame เสียงบปแตรดังขึ้นพร้อมกับเสียงเบรกรถและคำสบถจากคนขับรถที่ตามมา

“เฮ้ย! เดินยังไจะไม่ดูรถเลย เดียวก็อยู่ไม่นานหรอกเวร!”

ชัช

“ขอโทษครับ ขอโทษ”

FADE TO BLACK

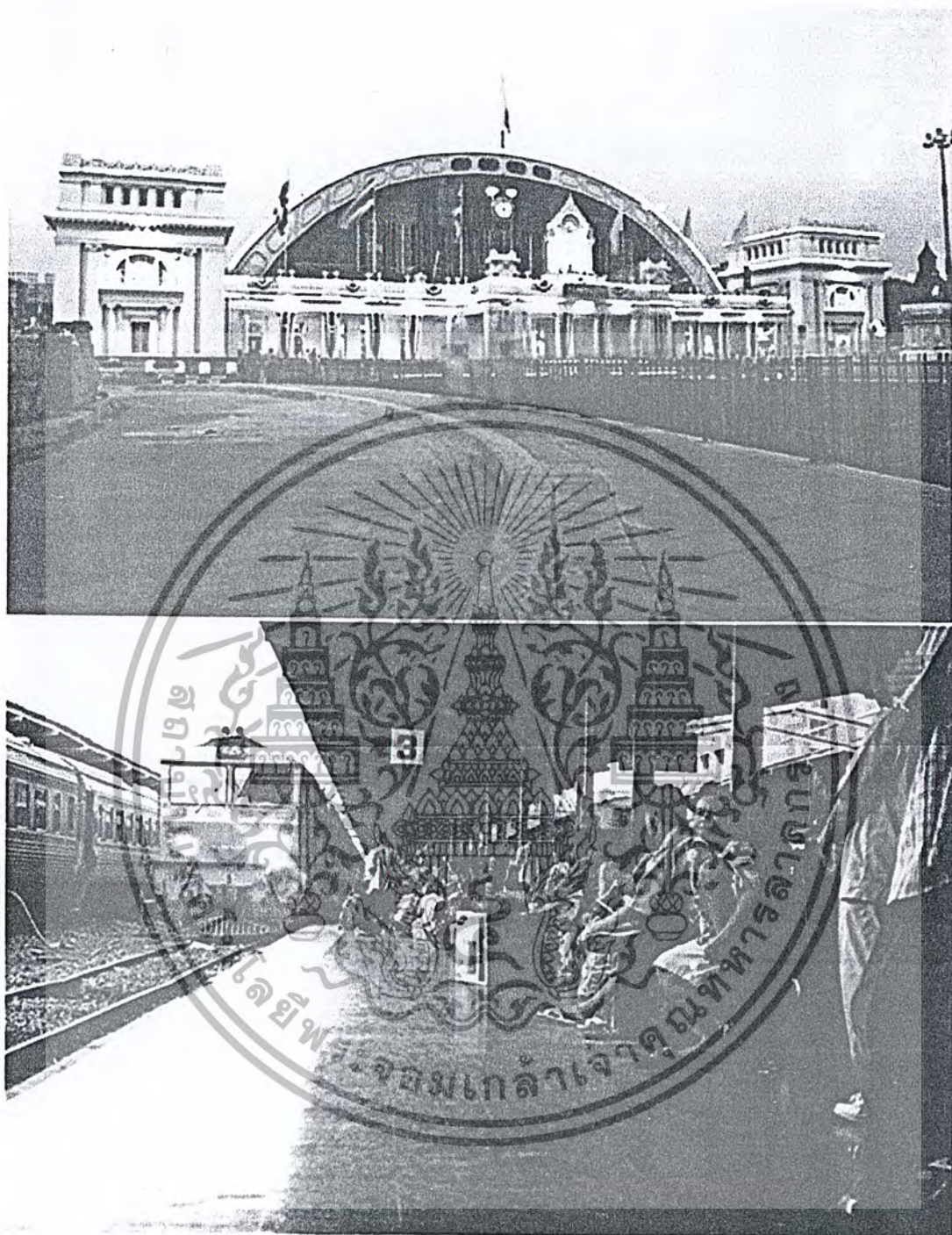
4.3 การกำกับศิลป์

สำหรับภาพยนตร์เรื่อง “ผม...ไม่อยากตาย” เน้นความสมจริงเป็นหลัก ฉาก เครื่องแต่งกายนักแสดง และสถานที่ถ่ายทำ สิ่งเหล่านี้จะส่งผลโดยตรงต่อภาพยนตร์ เพื่อความสมจริงมากที่สุด จึงใช้การปรุงแต่งให้น้อยที่สุด ภาพที่ได้จึงอาจดูเหมือนมีความรู้สึกคล้ายภาพข่าวหรือสารคดี

4.3.1 สถานที่ถ่ายทำ

เรื่องราวเกือบทั้งหมดดำเนินเรื่องอยู่ในกรุงเทพฯ จึงเลือกใช้สถานที่ที่แสดงความแออัด ความวุ่นวาย ของกรุงเทพฯ และสถานที่ที่ถกกรุงเทพฯ ใช้พักผ่อนหย่อนใจ บริเวณถนนสีลม สวนลุมพินี ถนนสุขุมวิท อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ สถานีรถไฟหัวลำโพง จึงเป็นสถานที่ที่ใช้ดำเนินเรื่อง

ภาพที่ 9 สถานที่ถ่ายทำจากทางรถไฟใช้สถานที่ที่สถานีหัวลำโพง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

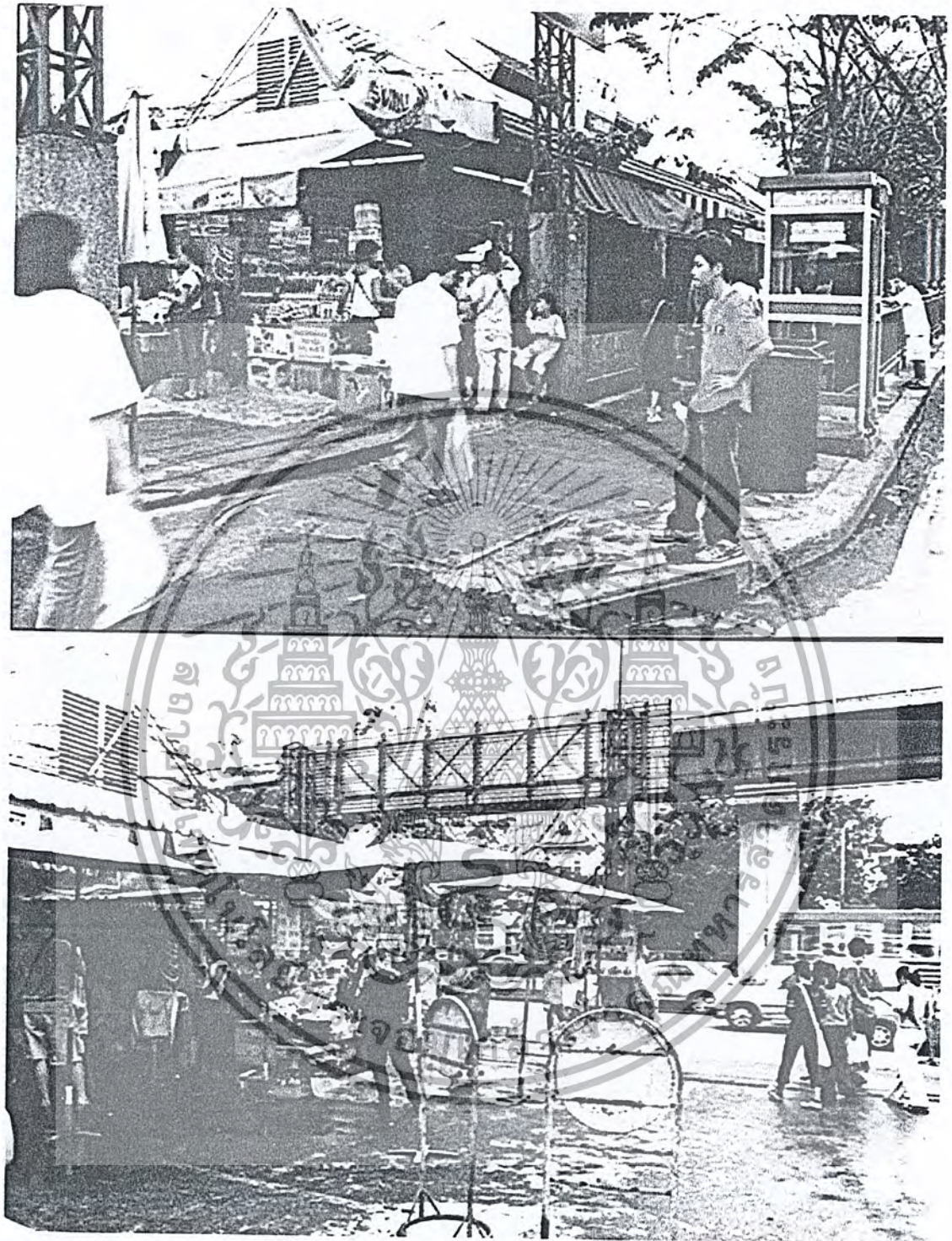
ภาพที่ 10 สถานที่ถ่ายทำจากที่สวนลุมพินี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

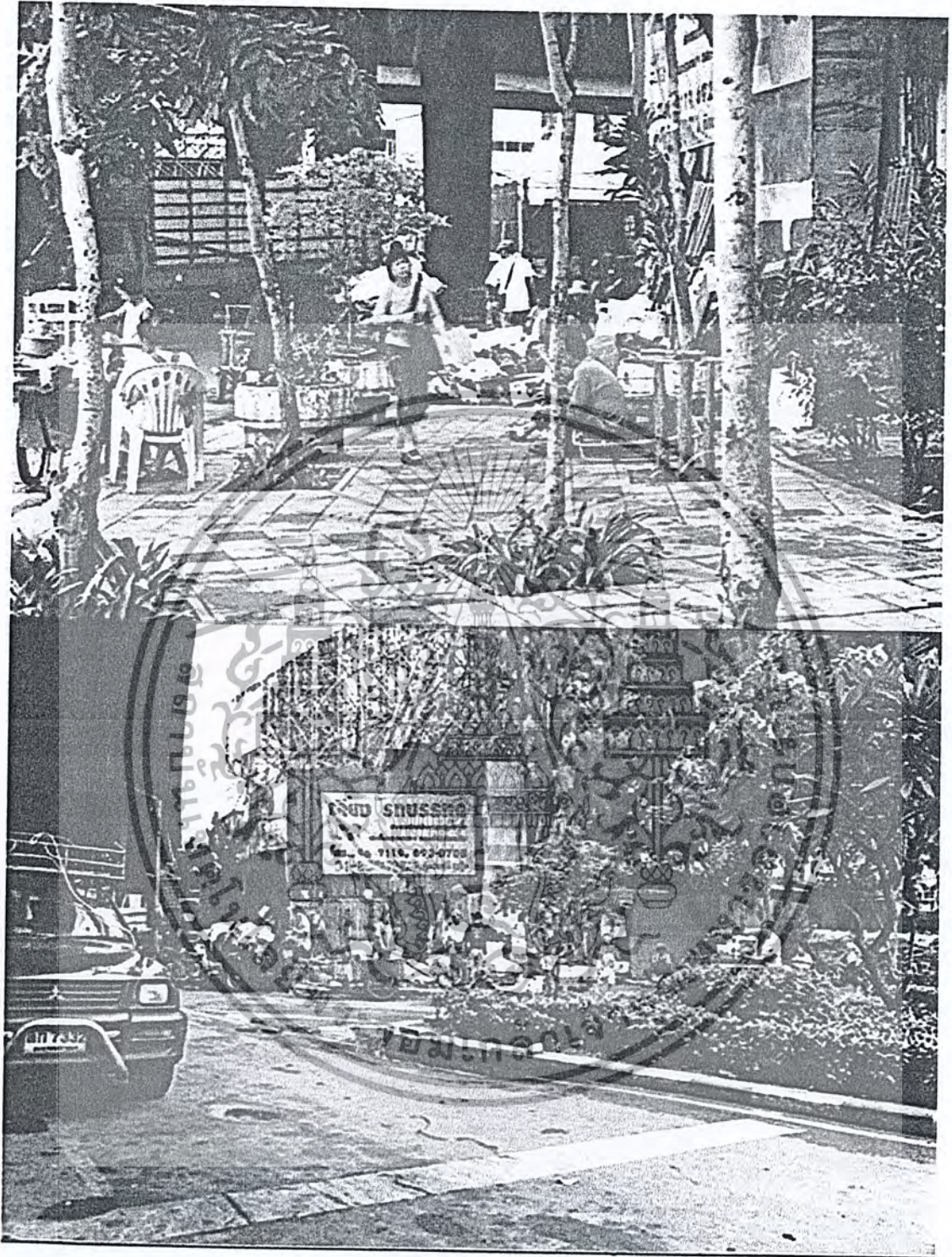
ภาพที่ 11 สถานที่ถ่ายทำจากสนามเด็กเล่นในสวนสาธารณะที่สวนลุมพินี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

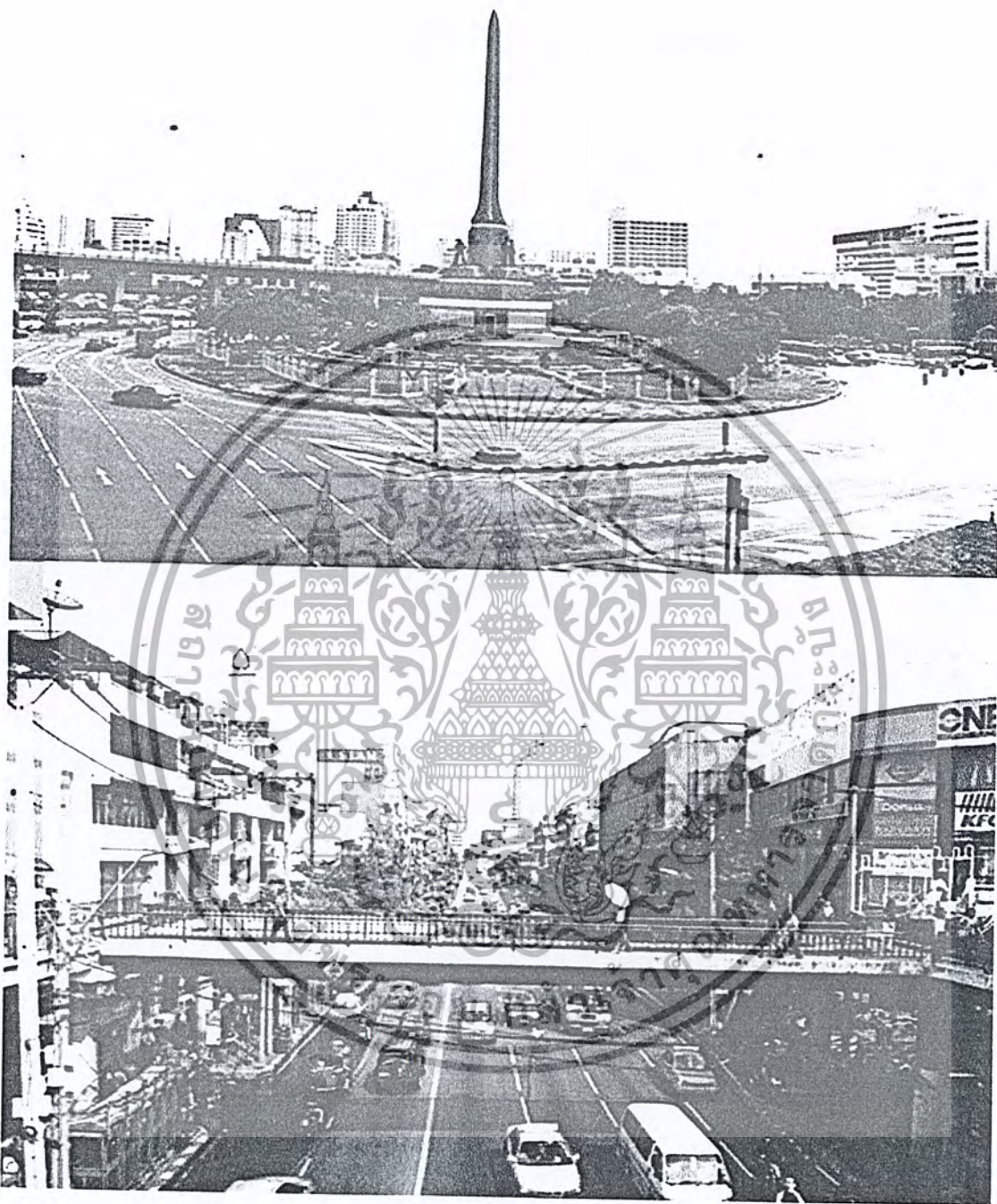
ภาพที่ 12 สถานที่ถ่ายทำจากที่หน้าร้านขายน้ำในตลาดนัดสวนจตุจักร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 13 สถานที่ถ่ายทำจากที่ร้านรับซื้อของเก่าบริเวณแยกดินแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 14 สถานที่ถ่ายทำบริเวณอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3.2 เครื่องแต่งกายนักแสดง

ชัย : ใช้เครื่องแต่งกายของนักแสดงเองที่เขาอาจจะสวมใส่เสมอเพราะเขาแสดงเป็นตัวของเขาเอง ไม่จำเป็นต้องปรุงแต่งมากนัก เสื้อผ้าที่เขาอาจจะสวมใส่คือหมวกเก๋ๆหนึ่ง ใบเสื่อเจ็ดเก๋ๆแขนยาวกับ เสื่อยัดข้างใน กางเกงขาวาวสีดำและรองเท้ายาวเก๋ๆ

ภาพที่ 15 เสื้อผ้านักแสดงจากในภาพยนตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 การวางแผนก่อนการถ่ายทำ

การแยกย่อยบทภาพยนตร์ (Script Breakdown)

เป็นการแยกองค์ประกอบต่างๆทำให้สามารถกำหนดแผนการถ่ายทำตลอดจนงบประมาณได้ องค์ประกอบต่างๆเช่น ผู้แสดง, สถานที่ถ่ายทำ, อุปกรณ์ประกอบฉาก, เสื้อผ้า เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการทำงานและเพื่อความประหยัดและรวดเร็วในการถ่ายทำภาพยนตร์ ซึ่งหากมีอะไรผิดพลาดก็ย่อมหมายถึงค่าใช้จ่ายที่บานปลายออกไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

ผม...ไม่อยากตาย

BREAKDOWN PAGE No.1

วันที่ถ่ายทำ 10 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดเจริญ

SEQUENCE B : กรุงเทพมหานคร

SHOOTING SCRIPT PAGE No. 2,3

SCENE B2 สวนสาธารณะ /SHOT 8,9,10,11,12,13,14,15,17,18

DAY

NIGHT

INTERIOR

EXTERIOR

SYNOPSIS : ชัยเดินเข้ามาในสวนสาธารณะ และหวนคิดถึงลูกที่สนามเด็กเล่นในสวนสาธารณะ

นักแสดง

ชุดเสื้อผ้านักแสดง

ตัวละคร

ชื่อนักแสดง

ชุดนักแสดง

อุปกรณ์ประกอบ

ชัย

พีจิบ

เสื้อเจ็ดแขนขาวสีขาวลายสีก๊อต

ถุงเก็บขยะ

กางเกงขายาวสีดำ

เป้สะพายหลัง

รองเท้าผ้าใบสีดำ

หมวกตกลปลา

ตัวประกอบ

ชื่อตัวประกอบ

อุปกรณ์การถ่ายทำ

พ่อและลูก

กล้อง Sony Handycam mini-DV

ขาตั้งกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

BREAKDOWN SHEET			
ผม...ไม่อยากตาย			
BREAKDOWN PAGE No.2		วันที่ถ่ายทำ 11 มี.ค. 2546	
DIRECTOR : ชูทรพงศ์ สดเจริญ			
SEQUENCE C : กลับ?		SHOOTING SCRIPT PAGE No. 4	
SCENE C1 สวนสาธารณะ /SHOT 20,21			
DAY		NIGHT	
INTERIOR		EXTERIOR	
SYNOPSIS : ชัยเขียนจดหมายถึงลูก			
นักแสดง		ชุดเสื้อผ้านักแสดง	
ตัวละคร	ชื่อนักแสดง	ชุดนักแสดง	อุปกรณ์ประกอบ
ชัย	พี่จบ	เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวลายสก็อต กางเกงขาสั้นสีดำ รองเท้าผ้าใบสีดำ หมวกตกปลา	ถุงเก็บขยะ เป้สะพายหลัง กระดาษเขียนจดหมาย เงิน ปากกา
ตัวประกอบ	ชื่อตัวประกอบ	อุปกรณ์การถ่ายทำ	
		กล้อง Sony Handycam mini-DV ขาตั้งกล้อง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

ผม...ไม่อยากตาย

BREAKDOWN PAGE No.3

วันที่ถ่ายทำ 11 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดจรรย์

SEQUENCE B : กรุงเทพมหานคร

SHOOTING SCRIPT PAGE No. 1,2

SCENE B1 หน้าร้านขายเครื่องดื่ม /SHOT 4,5,6,7

DAY

NIGHT

INTERIOR

EXTERIOR

SYNOPSIS : ชัยมาคุยชชะที่หน้าร้านขายน้ำทำให้เจ้าของร้านไม่พอใจเพราะทำหน้าร้านสกปรก

นักแสดง

ชุดเสื้อผ่านนักแสดง

ตัวละคร

ชื่อนักแสดง

ชุดนักแสดง

อุปกรณ์ระกอบ

ชัย

พีจิบ

เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวลายสก๊อต

ถุงเก็บชชะ

กางเกงขาขาวสีด้า

เป้สะพายหลัง

รองเท้าผ้าใบสีด้า

หมวกตกดปลา

เสื้อยืดสีน้ำเงิน

กางเกงขีนส์

ขวดพลาสติก

เจ้าของร้านขายน้ำ

ไพทูล

ตัวประกอบ

ชื่อตัวประกอบ

อุปกรณ์การถ่ายทำ

กล้อง Sony Handycam mini-DV

ขาตั้งกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

ผม...ไม่อยากตาย

BREAKDOWN PAGE No.4

วันที่ถ่ายทำ 11 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดเจริญ

SEQUENCE C : กลับ?

SHOOTING SCRIPT PAGE No. 5

SCENE C2 ทางรถไฟ /SHOT 22,23

DAY

NIGHT

INTERIOR

EXTERIOR

SYNOPSIS : ชัยเดินอยู่ริมทางรถไฟอยากกลับบ้านแต่ก็ยังไม่ไป

นักแสดง

ชุดเสื้อผ้านักแสดง

ตัวละคร

ชื่อนักแสดง

ชุดนักแสดง

อุปกรณ์ประกอบ

ชัย

พิง

เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวลายสก๊อต

ถุงเก็บขยะ
เป้สะพายหลัง

กางเกงขายาวสีดำ

รองเท้าผ้าใบสีดำ

หมวกคอกปลา

ตัวประกอบ

ชื่อตัวประกอบ

อุปกรณ์การถ่ายทำ

กล้อง Sony Handycam mini-DV

ขาตั้งกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

ผม...ไม่อยากตาย

BREAKDOWN PAGE No.5

วันที่ถ่ายทำ 12 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดเจริญ

SEQUENCE B : กรุงเทพมหานคร

SHOOTING SCRIPT PAGE No. 4

SCENE B3 ร้านรับซื้อของเก่า /SHOT 19

DAY

NIGHT

INTERIOR

EXTERIOR

SYNOPSIS : ชัยเจ้าของที่ดินเก็บมาขายที่ร้านรับซื้อกับเฮียเจ้าของร้าน

นักแสดง

ชุดเสื้อฝ้านักแสดง

ตัวละคร

ชื่อนักแสดง

ชุดนักแสดง

อุปกรณ์ระกอบ

ชัย

พิง

เสื้อเชิ้ตแขนขาวสีขาวลายสก๊อต

ถุงเก็บขยะ
เป้สะพายหลัง

กางเกงขายาวสีดำ

รองเท้าผ้าใบสีดำ

หมวกคอกปลา

สมุดของเฮีย

เงิน

ตาข่าย

ปากกาของเฮีย

ตัวประกอบ

ชื่อตัวประกอบ

อุปกรณ์การถ่ายทำ

เฮีย

เฮีย

กล้อง Sony Handycam mini-DV

ขาตั้งกล้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

ผมไม่อยากตาย			
BREAKDOWN PAGE No.6		วันที่ถ่ายทำ 12 ม.ค. 2546	
DIRECTOR : ชูชีพพงศ์ สดเจริญ			
SEQUENCE B : กรุงเทพมหานคร		SHOOTING SCRIPT PAGE No. 5	
SCENE B3 สวนจตุจักร /SHOT 24			
DAY		NIGHT	
INTERIOR		EXTERIOR	
SYNOPSIS : ชัยข้ามถนน			
นักแสดง		ชุดเสื้อผ้านักแสดง	
ตัวละคร	ชื่อนักแสดง	ชุดนักแสดง	อุปกรณ์ระกอบ
ชัย	พีจิบ	เสื้อจี๊ดแขนขาวสีขาวยาวสีก๊อต กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าผ้าใบสีดำ หมวกตกลปลา	ถุงเก็บขยะ เบาะพวยหลัง
ตัวประกอบ	ชื่อตัวประกอบ	อุปกรณ์การถ่ายทำ	
		กล้อง Sony Handycam mini-DV ขาตั้งกล้อง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BREAKDOWN SHEET

BREAKDOWN SHEET			
ผมไม่ยอมตาย			
BREAKDOWN PAGE No.7		วันที่ถ่ายทำ 12 มี.ค. 2546	
DIRECTOR : ยุทธพงศ์ ศดเจริญ			
SEQUENCE C : กลับ?		SHOOTING SCRIPT PAGE No. 5	
SCENE A1 บ้านชัย /SHOT 1,2,3			
DAY		NIGHT	
INTERIOR		EXTERIOR	
SYNOPSIS : ชัยลังเลที่จะข้ามถนน แต่พอตัดสินใจ เขาก็โดนรถชน			
	นักแสดง	ชุดเสื้อผ้านักแสดง	
ตัวละคร	ชื่อนักแสดง	ชุดนักแสดง	อุปกรณ์ระกอบ
ชัย	พีจบ	เสื้อเชิ้ตแขนยาวสีขาวลายสก๊อต กางเกงขายาวสีดำ รองเท้าผ้าใบสีดำ หมวกคอกปลา ชุดนักเรียน	ถุงเก็บขยะ เป้สะพายหลัง
ลูกของชัย			
ตัวประกอบ	ชื่อตัวประกอบ	อุปกรณ์การถ่ายทำ	
		กล้อง Sony Handycam mini-DV ขาตั้งกล้อง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5 งบประมาณ (Budget)

Description	Quantity	Rate	Total
Preproduction			
ฟิล์มสี	3 ม้วน	200 บาท/ม้วน	600
ล้างอัดรูป	3 ม้วน	200 บาท/ม้วน	600
เทป Mini-DV	3 ม้วน	200 บาท/ม้วน	600
อื่นๆ			1,000
Production			
ค่ารถเดินทาง			1,000
ค่าอาหาร			500
ค่าตัวนักแสดง			1500
อื่นๆ			2,000
Grand total			7,800

ขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำทั้งหมดเป็นงานที่หนักไปทางงานด้านเอกสารและการติดต่อประสานงานกับบุคคลต่างๆที่มีส่วนช่วยกับการทำงาน ซึ่งเป็นงานที่อาศัยทักษะด้านการจัดการเป็นหลัก การเตรียมงานก่อนการถ่ายทำจะดีหรือไม่ดีจะแสดงผลให้เห็นเมื่อถึงขั้นตอนการถ่ายทำ หากเตรียมตัวไม่พร้อมสำหรับการทำงานขั้นตอนการถ่ายทำ ปัญหาต่างๆจะแสดงผลให้เห็นเองและจะพียงถึงความไม่พร้อมของงานด้านการวางแผนและการเตรียมงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

ขั้นตอนการถ่ายทำภาพยนตร์

หลังจากได้เตรียมตัววางแผนการถ่ายทำและแยกบท (Breakdown) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นงานด้านเอกสาร ซึ่งถ้าหากเตรียมการพร้อมเพียงก็จะทำให้การถ่ายทำราบรื่น แต่ถ้าเตรียมงานไม่พร้อมสมบูรณ์ก็จะทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมาระหว่างถ่ายทำ ทำให้ได้ผลงานที่ด้อยลงและงานที่ล่าช้าได้ และแล้วก็มาถึงขั้นตอนการถ่ายทำ

การถ่ายทำเริ่มต้นจากฉากที่ไม่ต้องใช้ความสามารถทางด้านนักแสดงมากนัก เพื่อให้นักแสดงค่อยๆเริ่มปรับตัวกับการทำงานและความคุ้นเคยกับผู้กำกับเช่น ภาพที่ชีย้อยู่ท่ามกลางฝูงชน นิ่งๆ หรือชียืนอยู่ที่ข้างทางรถไฟใกล้กับสถานีมองรถไฟผ่านไป หลังจากนั้นค่อยเลือกฉากที่มีความยากในการแสดงและการถ่ายทำที่มากขึ้นตามลำดับ

หน้าที่ของผู้กำกับ

หน้าที่ของผู้กำกับคือ ต้องทำความเข้าใจกับบท คิดบททวน ซึมซับเนื้อเรื่องเป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นการบ้านของผู้กำกับที่ต้องคิดทบทวนอยู่ตลอดเวลา และหากมีเวลาเพียงพอ ผู้กำกับอาจใช้วีดิโอถ่ายทำประกอบความคิดตามบทภาพยนตร์เป็นตัวอย่าง เพื่อให้มองเห็นภาพคร่าวๆได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1 การถ่ายทำภาพยนตร์

ในช่วงของการทำงานถ่ายทำ ถือเป็นขั้นตอนที่จะพิสูจน์ความสามารถของผู้กำกับว่าจะสามารถควบคุมการทำงานให้เป็นไปตามแผนการที่กำหนดได้มากเพียงใด เพราะปัญหาเฉพาะหน้าระหว่างการถ่ายทำย่อมต้องเกิดขึ้นแน่นอนขึ้นอยู่ว่า ผู้กำกับจะมีสติและสามารถควบคุมหาทางแก้ปัญหานั้นได้มากน้อยเพียงไรให้งานลุล่วงไปได้ด้วยดี

ก่อนการทำงานในแต่ละวันควรตรวจเช็คอุปกรณ์ที่จะใช้ถ่ายทำให้พร้อมเสมอเพื่อป้องกันปัญหาต่างๆที่จะตามมาภายหลัง ควรมีอะไหล่หรืออุปกรณ์ที่สามารถสำรองหาก เกิดการขัดข้อง เพื่อให้งานสามารถดำเนินไปได้เสร็จตามแผนที่วางไว้

สถานที่ถ่ายทำ

หลังจากที่ได้สำรวจหาสถานที่ (location) ที่จะใช้ถ่ายทำ ก็ได้มีการเตรียมตัวก่อนการถ่ายทำ เช่นการบล็อกช็อต หรือสเก็ตร่างภาพลำดับเหตุการณ์จากในสถานที่ๆจะเกิดขึ้นอย่างคร่าวๆเอาไว้ เพื่อเตรียมตัวก่อนวันถ่ายทำจริง

การถ่ายทำในสถานที่ส่วนใหญ่เป็นที่สาธารณะแต่สถานที่ถ่ายทำบางสถานที่ที่เป็นสถานที่ที่สงวนสิทธิ์เช่นสวนสาธารณะ สวนลุมพินี จึงต้องมีการเขียนจดหมายขออนุญาตให้ถูกต้องตามระเบียบเพื่อความสะดวกในการถ่ายทำ

นักแสดงประกอบ

เพื่อความสะดวกในการทำงานถ่ายทำในแต่ละฉากที่ใช้นักแสดงประกอบ จึงหานักแสดงจากบริเวณใกล้เคียงที่จะทำการถ่ายทำโดยนัดแนะล่วงหน้าก่อน 1 วัน เช่นคนขายน้ำ ก็นัดเจ้าของร้านขายน้ำจริง ซึ่งทำงานอยู่ที่สถานที่นั้นอยู่แล้ว หรือคนรับซื้อขยะก็เลือกเอาเจ้าของร้านตัวจริงเพื่อความสะดวกในการทำงานและประหยัดค่าใช้จ่าย ทั้งยังตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการให้ภาพออกมาสมจริง จึงใช้ตัวละครที่ทำอาชีพนั้นจริงๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 การบันทึกความต่อเนื่อง

การบันทึกความต่อเนื่องมีประโยชน์สำหรับขั้นตอนการลำดับภาพ และทำให้สามารถทราบความต่อเนื่องของภาพ โดยจะบอกถึงลำดับฉากก่อนหลังที่ถ่ายทำจึงเป็นสิ่งที่ไม่ควรหลีกเลี่ยงหรือมองข้าม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRODUCTION LOG

ผมไม่อยากตาย

PAGE : 1

DATE : 10 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดเจริญ

Reel	Scene	Shot	Counter	Take	Comment
1	B2	8	00:00:17:15	1	มีคนวิ่งบังตัวแสดง
			00:00:27:48	2	OK
		9	0:00:35:05	1	OK
		Insert	00:00:43:21	1	พื้จบเดินบนถนนในสวน
		11	0:00:52:10	1	พื้จบลื้มทอดหมวก
			0:01:15:09	2	OK
		12	00:01:24:48	1	OK
		13	00:01:39:29	1	OK
		Insert	00:01:46:40	1	เด็กเล่นของเล่นในสนามเด็กเล่น
		Insert	00:01:57:01	1	พ่อของเด็กดูลูกเล่นรถในสนามเด็กเล่น
		14	00:02:13:54	1	OK
		15	00:02:13:02	1	OK
		Insert	00:02:32:08	1	CU.พื้จบคุมองเด็กเล่นในสนามเด็กเล่น
		17	00:02:37:47	1	พ่อลูกเดินเร็วเกินไป
			00:02:49:26	2	OK
		18	00:03:00:56	1	พื้จบลื้มลูกจากที่นั่ง
			00:03:14:13	2	OK
	C1	20	0:03:28:59	1	OK
		Insert	0:03:36:17	1	CU.ตัวหนังสือบนกระดาษเขียนจดหมาย
		21	00:03:54:22	1	OK
		20	00:04:01:36	1	OK

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRODUCTION LOG

ผมไม่อยากตาย

PAGE : 2

DATE : 11 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดเจริญ

Reel	Scene	Shot	Counter	Take	Comment
1	B1	4	00:04:16:12	1	OK
		5	00:04:34:35	1	นักแสดงจำบทไม่ได้
			00:04:45:23	2	OK
		6	00:04:50:12	1	นักแสดงยังแสดงไม่ได้
			00:04:57:05	2	นักแสดงยังแสดงไม่ได้
			00:05:02:02	3	นักแสดงยังแสดงไม่ได้
			00:05:07:17	4	OK
		7	00:05:18:31	1	พื้จบเดินไม่ตรงกล้อง
			00:05:27:07	2	OK
	C2	22	00:05:45:29	1	OK
		Insert	00:06:06:00	2	พื้จบเดินกลับมาหากกล้อง
		Insert	00:06:20:05	1	Hand held พื้จบมองทางรถไฟ
		23	0:06:44:37	1	OK
	B3	19	0:07:58:21	1	OK
		Insert	0:08:34:20	1	MS.เสียดักทายชัย
		Insert	0:08:59:34	1	CU.เพิ่มตาช่าง
		Insert	0:09:30:05	1	CU.ชัยเข้ามาในเฟรม
		Insert	0:09:45:26	1	เสียดเขียนหนังสือ
		Insert	0:10:20:56	1	เสียดลืมหยิบแบ็งค์
		Insert	0:11:00:03	2	เสียดยื่นเงินให้พื้จบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

PRODUCTION LOG

ผมไม่ยอมตาย

PAGE : 3

DATE : 12 มี.ค. 2546

DIRECTOR : ยุทธพงศ์ สดเจริญ

Reel	Scene	Shot	Counter	Take	Comment
1	B3	Insert	0:12:41:31	1	พื้จบเดินออกจากกร้าน
	C3	24	0:13:57:04	1	OK
	A1	1	0:14:59:27	1	น้องมินที่ยังเล่นไม่ได้
			0:16:11:42	2	OK
		2	0:17:31:01	1	OK
		Insert	0:47:31:10	1	ห้องฟ้า
		Insert	0:52:24:57	1	พื้จบเดินบนถนนลูกรัง
		Insert	1:13:33:49	1	นั่งรถบนทางด่วน
2		Insert		1	ถ่ายตึกใบหยกจากทางด่วน
		Insert		1	รถติดที่สุขุมวิท
		Insert		1	ถ่ายรถติดจากสะพานลอย
		Insert		1	ตึก
		Insert		1	นกพิราบที่อนุเสาวรีย์
		Insert		1	รูปปั้นบนอนุเสาวรีย์
		Insert		1	คนเล่นแคน
		Insert		1	คนตาบอดเล่นหีบเพลง
		Insert		1	พื้จบยืนบนสะพานลอย
		Insert		1	พื้จบยืนมองการจราจรที่อนุเสาวรีย์
		Insert		1	แอ่งน้ำใกล้ถนน
		Insert		1	ปลาในแอ่งน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นตอนหลังการถ่ายทำภาพยนตร์

หลังจากที่ถ่ายทำเสร็จแล้วก็เข้าสู่กระบวนการตัดต่อลำดับภาพตามลำดับเรื่องราวซึ่งการตัดต่อลำดับภาพนั้น ผู้กำกับในฐานะที่เป็นผู้ควบคุมดูแลงานก็ควรที่จะเป็นผู้ตัดสินใจเลือกภาพหรือใส่ความคิดสร้างสรรค์ตลอดจนการลำดับภาพเล่าเรื่องในขั้นตอนนี้ด้วยเพราะเป็นผู้ที่เข้าใจเนื้อหาของเรื่องและรู้กระบวนการทำงานทั้งหมดตั้งแต่ต้น เพราะผู้ที่ทำหน้าที่ตัดต่ออาจไม่ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกระบวนการทำงานก่อนหน้านั้น สำหรับภาพยนตร์เรื่อง “ผม...ไม่ยอมตาย” ผู้กำกับทำหน้าที่เป็นผู้ตัดต่อลำดับภาพเองด้วยซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือความที่ผู้กำกับเข้าใจเนื้อหาของมากที่สุดบางครั้งการตัดต่อลำดับภาพ ไม่ว่าจะตัดออกมาอย่างไรผู้กำกับก็ยังคงจะเข้าใจเนื้อหาของมันอยู่เพราะคลุกคลีอยู่กับมันตั้งแต่ต้น ดังนั้นหลังจากการถ่ายทำเสร็จจึงต้องมีการตัดต่อเพื่อเล่าเรื่องแบบคร่าวๆก่อน ผู้กำกับไม่อาจตัดสินใจด้วยตัวเองว่าภาพยนตร์ของตนสามารถเล่าเรื่องสื่อสารกับคนดูได้ดีที่สุดแล้วหลังจากผ่านการตัดต่อเพียงครั้งเดียว ทางที่ดีที่สุดคือให้คนที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทำงานเลยเป็นผู้ดูเช่น เพื่อน คนในครอบครัวหรืออาจเป็นเพื่อนบ้าน แล้วถามเขาว่าเข้าใจหนังของเราไหม ดูแล้วเป็นอย่างไร เป็นต้น

6.1 การลำดับภาพ

ภาพในแต่ละภาพก่อนจะนำมาเรียงร้อยต่อกันจนสามารถสื่อข้อความและเรื่องราว นอกเหนือจากภาพที่ผ่านการวางแผนเรียงลำดับการเล่าเรื่องมาแล้วยังมีภาพที่เกิดขึ้นระหว่างการถ่ายทำ ที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ หรือเกิดขึ้นเฉพาะหน้าอยู่ด้วย สิ่งสำคัญคือควรจะต้องตัดสินใจเลือกคัดเฉพาะสิ่งที่จำเป็นต่อการเล่าเรื่องมาก่อน และตัดสินใจทบทวนเลือกภาพที่ไม่จำเป็นต่อการเล่าเรื่องหรือการสื่อความหมายออกไป อันที่จริงแล้วการทำงานในลักษณะนี้เป็นการทำงานที่ผู้กำกับมีอิสระในการทำงานเพราะเป็นผู้ทำงานเองทั้งหมด แต่หากเป็นการทำงานที่ผ่านการวางแผนและเตรียม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานร่วมกับผู้อื่น หรือระบบสตูดิโอ อาจทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่ายที่บานปลายออกไปเพราะถือว่าทำงานนอกเหนือจากแผนการที่กำหนดและงบประมาณที่กำหนดเอาไว้ล่วงหน้า

6.1.1 งานผ่านการตัดต่อครั้งที่ 1

ในการตัดต่อเสร็จในครั้งแรกนี้เป็นการลำดับภาพแบบคร่าวๆเพื่อให้พอเข้าใจเนื้อหาโดยรายละเอียดต่างๆยังไม่ชัดเจนมากนักเช่นเรื่องเสียง หรือเทคนิคที่จะใส่ลงไปในช่วงขั้นตอนการลำดับภาพ เพียงแต่ตัดออกมาเพื่อดูเนื้อหาและการเล่าเรื่องโดยรวม เมื่อตัดเสร็จในครั้งแรกแล้ว จึงทดลองให้คนที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำงานทั้งหมดในหนังของเรา เข้าใจเนื้อหาของเราหรือไม่ คำตอบที่ได้รับจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้เรามาปรับปรุงแก้ไขซึ่งมีดังต่อไปนี้

ปัญหา

ภาพที่ถ่ายทำมาคุณภาพยังไม่ดีพอบางภาพแสงน้อยจนเกินไปจนทำให้ไม่เห็นรายละเอียดของภาพ บางภาพที่ถ่ายทำโดยไม่ใช้ขาตั้งกล้องใช้มือถือกล้องถ่ายทำงานภาพสั่นไหวจนเกินไปจนทำให้คุณภาพในการเล่าเรื่องด้อยลงไปด้วย ในบางข้อที่ยังสามารถตัดให้สั้นลงได้อีก การลำดับภาพเล่าเรื่องยังอัดอั้นเกินไปจนคนดูรู้สึกเบื่อกับหนังของเราและคุณภาพเสียงที่บันทึกมาใส่ในหนังยังฟังไม่ชัดเจน โดยเฉพาะเสียงพูดของตัวละคร ภาพของตัวละครหลักยังน้อยอยู่มากจนคนดูไม่ทราบตัวละครหลักเป็นใคร ทำอะไร ภาพโดยส่วนใหญ่หนักไปในบรรยากาศของเมืองกรุงเทพฯ การจราจร ซึ่งมีอยู่มากกว่าการแสดงของตัวละครหลัก

แนวทางแก้ปัญห

สำหรับภาพที่คุณภาพไม่ดีพอควรต้องมีการไปถ่ายทำเพิ่มหรือถ่ายทำใหม่และผู้กำกับควรจะต้องสนใจเลือกฉากไหนเหตุการณ์ไหนที่เหมาะสมกับลักษณะภาพเช่นไร ข้อที่ไม่ใช่ขาตั้งกล้องมีความจำเป็นมากน้อยเพียงใด ผู้กำกับต้องการจะสื่อสารอะไรกับการเลือกใช้ภาพเหล่านั้นซึ่งหากต้องการให้ภาพมีความรู้สึกสมจริงแบบภาพข่าวหรือสารคดี ในการถือกล้องถ่ายทำโดยไม่ใช้ขาตั้งกล้องก็ควรที่จะสามารถควบคุมไม่ให้ภาพสั่นไหวจนเกินไป เสียงที่บันทึกมาในการถ่ายทำครั้งแรก โดยเฉพาะเสียงพูดของตัวละครคุณภาพต่ำมากจนฟังไม่รู้เรื่อง ต้องทำการบันทึกใหม่โดยให้หนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แสดงไปบันทึกเสียงพากย์ในห้องตัดต่อ หรือใช้ไมค์แบบ Wireless หรือ Tie-Clip บันทึกเสียงในขณะถ่ายทำในสถานที่นั้นซึ่งเป็นไมค์ที่สามารถพกพาติดกับนักแสดงและสามารถหนีบติดซ่อนไว้ใต้เสื้อผ้าได้ มีความไวต่อการรับเสียงสูง ถ้าเป็นไปได้อาจใช้ไมค์แบบ Shot Gun ซึ่งรัศมีในการรับเป็นแบบเฉพาะจุดในทิศทางที่ไมค์ชี้ไปหาต้นเสียง และบันทึกเสียงบรรยากาศแยกต่างหากโดยใช้ไมค์ที่สามารถบันทึกเสียงได้จากทุกทิศทางหรือแบบ Omnidirectional ซึ่งบันทึกเสียงบรรยากาศแยกต่างหากก่อนการถ่ายทำหรือหลังจากพักการถ่ายทำจากฉากนั้นๆที่จะทำการบันทึกเสียงแล้วนำเสียงจากไมค์ที่บันทึกเสียงพูดและเสียงที่ผ่านการบันทึกด้วยไมค์ที่บันทึกเสียงบรรยากาศนำไปรวมเข้าด้วยกันในห้องตัดต่อกับภาพที่ถ่ายทำโดยทั้งหมดจะต้องสัมพันธ์กันทั้งภาพและเสียง ส่วนข้อทที่มีความยาวมากจนเกินไปยังสามารถตัดให้สั้นลงได้อีก โดยรวมแล้วยังไม่สามารถเล่าเรื่องและสื่อสารเนื้อหาได้เท่าที่ควร ผู้กำกับจึงต้องกลับไปทำการบ้านและคิดทบทวนกับปัญหาต่างๆอีกครั้งหนึ่งก่อนจะทำการถ่ายซ่อมหรือถ่ายเพิ่มเติมเพื่อให้การเล่าเรื่องสมบูรณ์ขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1.2 งานผ่านการตัดต่อครั้งที่ 2

หลังจากได้คิดวางแผนการถ่ายทำซ่อมหรือถ่ายเพิ่มเติมและการบันทึกเสียงใหม่อีกครั้ง ทำให้สามารถวางโครงสร้างในการเล่าเรื่องใหม่แบบคร่าวๆและภาพที่คิดจะนำมาใส่ไว้ในหนังโดยแบ่งออกเป็นภาพที่เป็นเรื่องราวหลักของตัวละครและภาพที่นำมาสอดแทรกระหว่างเนื้อเรื่องเพื่อบอกความหมายบางอย่างกับคนดู ในส่วนของเรื่องราวที่เป็นแกนหลักของเรื่องเล่าเรียงตามลำดับเหตุการณ์ดังนี้

ชัยลาถูกจากที่บ้านเกิดเดินทางเข้าเมืองเขาเดินเก็บขวดพลาสติกขายและเมื่อเดินมาถึงที่สวนสาธารณะเขามองไปยังสนามเด็กเล่นทำให้หวนคิดถึงลูกเขาจึงเก็บเงินที่ขายขวดพลาสติกส่งไปพร้อมกับจดหมายที่เขียนถึงลูกเป็นคำเทอม เขาอยากจะกลับบ้านแต่ก็กลับไปไม่ได้เพราะไม่รู้จะหาเงินอย่างไร เขาจึงทนอยู่ต่อไปในกรุงเทพฯ ด้วยสภาพของเขาเดินข้ามถนนและเกือบโดนรถชนเพื่อต้องการบอกว่าเขาไม่คุ้นเคยกับสภาพชีวิตเมือง และเขาจะต้องอยู่กับมันต่อไป

ส่วนภาพที่จะนำมาสอดแทรกระหว่างเหตุการณ์และฉากต่างๆจะเป็นภาพของเมืองและการจราจร ภาพที่เขาอยู่ท่ามกลางคนกรุงเทพฯที่เร่งรีบและวุ่นวายโดยใช้เทคนิค เร่งความเร็วในการฉายภาพโดยให้ชัยตัวละครหลักอยู่นิ่งหรือเคลื่อนไหวอย่างเชื่องช้าที่สุดในกรถ่ายทำและถ่ายทำด้วยอัตราความเร็วในการบันทึกภาพที่ 24 เฟรมต่อวินาทีแล้วมาปรับอัตราความเร็วในการฉายในโปรแกรมที่ใช้ตัดต่อในเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมที่ใช้คือ Avid Version 8.0 โดยเพิ่มอัตราความเร็วโดยกรอกค่าเพิ่มอัตราความเร็วเป็นเปอร์เซ็นต์ลงในโปรแกรมที่ 1500% โดยเรากำหนดค่าที่ 100% คือ 24 เฟรมต่อวินาที เมื่อเรากำหนดค่าให้มีอัตราความเร็วเพิ่มขึ้นเท่ากับ 1500% ก็จะเท่ากับอัตราความเร็วในการฉายภาพ 360 เฟรมต่อวินาที ภาพที่ได้จะเห็นว่าตัวละครหยุดนิ่งแต่สิ่งแวดล้อมรอบๆตัวละครกลับเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วผิดปกติเพื่อแสดงถึงความเร่งรีบสับสนวุ่นวายของชุมชนเมืองผิดกับตัวละครที่เชื่องช้าไม่เข้ากันกับชุมชนเมือง

ส่วนเสียงที่ได้ทำการบันทึกมานั้นเนื่องจากอุปกรณ์ที่ใช้เช่น Wireless Mic หรือไมค์แบบ Shot Gun ต้องมีคนคอยควบคุมทั้งที่ตัวไมค์และตัวรับสัญญาณอาจต้องใช้มิคส์เซอร์และเครื่องบันทึก ซึ่งต้องมีทีมงานคอยควบคุมต่างหาก เนื่องจากผู้กำกับทำงานด้วยตัวเองทั้งหมดเพียงคนเดียว ในระหว่างถ่ายทำ หากนำเอาอุปกรณ์ในการบันทึกเสียงที่ได้มาตรฐานทั้งหมดไปด้วย การควบคุมดูแลอุปกรณ์ทั้งหมดจึงถือเป็นงานที่เกินความสามารถคนคนเดียวจะดูแลได้ ไม่ใช่แค่เรื่องการใช้งานอุปกรณ์ แต่ยังรวมถึงความปลอดภัยหรือความเสี่ยงที่อุปกรณ์ราคาแพงเหล่านั้นจะได้รับความเสียหาย จึงทำให้ไม่สามารถบันทึกเสียงได้ตามมาตรฐานที่ควรจะเป็น จึงแก้ปัญหาด้วยการบันทึกเสียง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้วยอุปกรณ์ที่พกพาได้สะดวกเช่น เครื่องบันทึกเสียงด้วยแผ่นดิสก์ขนาดเล็ก (Mini Disk) โดยใช้ไมค์ขนาดเล็กซึ่งเป็นแบบไบไดเรกชันนอล (Bidirectional) รับเสียงได้สองทิศทางและมีความไวสูงคล้ายกับไมค์แบบ Wireless Mic บันทึกเสียงพูดของตัวละคร โดยหนีบติดไว้กับตัวละครและรวมถึงบันทึกด้วยไมค์ที่ติดมากับตัวกล้องวิดีโอด้วย โดยบันทึกทั้งขณะถ่ายทำและหลังการถ่ายทำเสร็จสิ้น โดยบันทึกเสียงบรรยากาศด้วยไมค์จากทั้งสองแบบแยกไว้ต่างหากเพื่อเอาไว้เลือกในการตัดต่อว่าคุณภาพเสียงแบบไหนดีกว่ากัน และบันทึกบทพูดของตัวละครอีกครั้งต่างหากในสถานที่เงียบๆ โดยผู้กำกับเลือกเอาห้องเก็บของภายในสวนสาธารณะเป็นที่บันทึกเพราะการสะท้อนของเสียงภายในห้องมีน้อยและเสียงรบกวนจากภายนอกมีน้อยมากพอที่จะสามารถใช้เป็นห้องบันทึกเสียงชั่วคราวได้ สาเหตุที่ต้องอัดเสียงพูดของตัวละครไว้ต่างหากที่นี้ก็เพื่อสำรองไว้หากเสียงจากเครื่อง Mini Disk ไม่ได้คุณภาพพอเพราะไมค์ที่ใช้อาจเก็บเสียงรบกวนอื่นๆเข้าไปด้วยเพราะมีรัศมีการบันทึกกว้างบวกกับไมค์มีความไวในการบันทึกเสียงสูงและตัวนักแสดงเองก็ไม่สะดวกที่จะไปทำการอัดเสียงที่ห้องอัดหรือห้องตัดต่อเพราะช่วงวันที่ถ่ายทำเสร็จนักแสดงจะต้องเดินทางกลับบ้านต่างจังหวัดหลายวัน จึงทำให้ต้องมีการอัดเสียงพูดของตัวนักแสดงบริเวณใกล้เคียงนั้น

ปัญหา

ภาพยนตร์ได้มีการถ่ายทำซ่อมและถ่ายทำเพิ่มเติมในส่วนที่มีปัญหาแต่ก็ยังไม่สามารถเล่าเรื่องให้เข้าใจได้เท่าที่ควร ส่วนปัญหาเรื่องเสียงก็ยังคงแก้ไขในบางจุดเพราะมีความดังเบาของเสียงพูดไม่สม่ำเสมอคุณภาพบรรยากาศของเมืองยังคงมากจนเกินไปอยู่ยังสามารถตัดออกได้อีก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพการจราจร เล่าเรื่องวกไปวนมา เอ็นเอช สื่อความหมายไม่ได้ว่ามาหางานทำในกรุงเทพฯ ภาพชีวิตคนมีน้อยเกินไปโดยภาพที่นำมาใส่ไม่เห็นความแตกต่างระหว่างตัวละครกับชีวิตคนกรุงเทพฯเท่าที่ควร

แนวทางแก้ปัญหา

ควรจะทำเพิ่มเติมและหาภาพเพื่อมาเล่าเรื่องราวการทำงานท่าของตัวละครทำไมเขาถึงต้องไปเก็บขวดพลาสติกขาย และตัดทอนส่วนที่เกินความจำเป็นออกเช่นภาพต่างๆของเมืองภาพที่ไม่จำเป็นต่อการเล่าเรื่อง และควรมีภาพชีวิตคนเมืองที่เร่ร่อน ความแออัดของชุมชนเมืองความมีชีวิตของสังคมเมืองมาให้เห็น และอุปสรรคต่างๆที่เขาพบระหว่างใช้ชีวิตอยู่ที่กรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6.1.3 งานผ่านการตัดต่อครั้งที่ 3

การถ่ายทำเพิ่มเติมในครั้งที่ 3 ผู้กำกับไม่สามารถตามตัวนักแสดงได้เพราะนักแสดงไม่อยู่เป็นหลักแหล่งจึงต้องใช้วิธีการถ่ายเพิ่มเติมด้วยมุมมองแทนสายตาตัวละครที่มองเห็นและเผชิญชีวิตในกรุงเทพฯว่าเขาได้เห็นอะไรบ้าง การจรรยา ผู้คนแออัดแย่งกันขึ้นรถเมล์ ผู้คนเร่งรีบไปทำงาน ภาพที่เขาไปหางานทำและไม่มีงานให้ทำสำหรับเขาสุดท้ายจึงต้องเก็บขวดพลาสติกขายเล่าด้วยภาพที่แทนมุมมองของตัวละครตามหางานตามที่ต่างๆ ในกรุงเทพฯกับคนที่ทำงานและอาศัยอยู่ในกรุงเทพฯโดยใช้วิธีการเล่าเรื่องของการหางานทำของเขาโดยใช้การแพนกล้องจากซ้ายไปขวา ซ้ายๆถ่ายภาพคนที่ปฏิเสธการสมัครงานของชัยโดยเชื่อมภาพด้วยการจางซ้อนภาพ (Dissolve) ให้ต่อเนื่องกันเพื่ออธิบายว่าเขาเดินทางหางานทำก่อนจะต้องลงเอยด้วยการเก็บขวดพลาสติกขาย และใช้การเล่าเรื่องหรือการบรรยายแบบสารคดีมาเป็นตัวที่เล่าเรื่องให้คนดูเข้าใจได้มากขึ้น โดยให้เสียงของชัยเป็นผู้เล่าเรื่องราวชีวิตของตัวเองเชื่อมโยงในแต่ละฉากและเหตุการณ์เข้าด้วยกันซึ่งโดยรวมของภาพยนตร์ใช้การตัดต่อที่ไม่อาศัยความต่อเนื่องของแอ็คชั่น โดยหยิบยืมรูปแบบมาจากหนังประเภทข่าว (Newsreels) และหนังสารคดี (Documentary film) ภาพหรือช็อตต่าง ๆ นำมาเรียงร้อยเข้าด้วยกันโดยใช้คำบรรยาย (narration) สามารถเพื่อความต่อเนื่อง ประกอบกับการใช้เสียงประกอบ (Sound track) หรือดนตรี เป็นตัวยึดคำบรรยายเข้าด้วยกันได้

เมื่อภาพยนตร์เสร็จสมบูรณ์ในการตัดต่อและแก้ไขในครั้งที่ 3 และทีมงานที่ตัดต่อแล้วเอาไว้สักพักเมื่อกลับมาดูใหม่ก็ยังมองเห็นข้อผิดพลาดในการถ่ายทำและวิธีการเล่าเรื่องเพื่อให้เกิดความเข้าใจกับคนดูอยู่ ข้อผิดพลาดต่างๆเป็นผลมาจากขั้นตอนการทำงานแต่ละขั้นตอนที่ยังมีข้อบกพร่องอยู่บ้างซึ่งเป็นบทเรียนให้รู้ว่า การเตรียมงานและการวางแผนในแต่ละขั้นตอนมีความสำคัญและส่งผลแก่กันจนภาพยนตร์เสร็จสมบูรณ์ผลงานนั้นๆก็จะบอกถึงข้อผิดพลาดในงานกับคนทำงานเอง

บทที่ 7

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

7.1 ปัญหา

ผู้กำกับเป็นทำงานด้วยตัวเองในทุกขั้นตอนตั้งแต่การเตรียมงานก่อนการถ่ายทำจนเสร็จสิ้นขั้นตอนการตัดต่อ ปัญหาที่ต้องเผชิญผู้กำกับเป็นผู้พบด้วยตัวเองในทุกขั้นตอนการทำงาน ตั้งแต่การเขียนบท ปรับปรุงบทแก้ไขด้วยตัวเองจนกว่าจะได้บทที่ดีที่สุดและเวลาที่จำกัดที่ผู้กำกับจะต้องควบคุมงานของตนเองให้ทันกับกำหนดเวลาในแผนการทำงานที่วางเอาไว้ ถึงแม้งานที่เสร็จสิ้นในแต่ละขั้นตอนจะไม่สมบูรณ์ดีพร้อมผู้กำกับก็ต้องยอมรับกับงานที่ได้ในเวลาที่มีจำกัดเพื่อเดินทางไปเผชิญกับงานในขั้นตอนต่อไปเพื่อให้งานก้าวไปข้างหน้า

เมื่อตัดสินใจที่จะทำงานการถ่ายทำด้วยตัวเองเพียงคนเดียวลำพังทำให้เกิดข้อจำกัดและปัญหาหลายอย่างในระหว่างการถ่ายทำเช่นการให้คิวนักแสดง การบลิ๊อคนักแสดง การบันทึกเสียงซึ่งไม่อาจทำได้เพียงคนเดียวลำพังระหว่างถ่ายทำไปด้วยหากต้องใช้อุปกรณ์ด้านการบันทึกเสียงการที่ผู้กำกับทำหน้าที่ทุกอย่างด้วยตัวเองทำให้การถ่ายทำล่าช้าและภาพบางภาพก็อาจไม่ได้อย่างที่ใจคิดหรือวางแผนเอาไว้

ปัญหานักแสดงที่เป็นนักแสดงสมัครเล่นก็เป็นปัญหาหนึ่งที่ทำให้การทำงานเกิดปัญหาต่างๆตามมาเช่นเวลานัดหมายการทำงาน นักแสดงไม่มีที่ที่อยู่เป็นหลักแหล่งหรือติดต่อได้สะดวกการทำงานบางครั้งอาจล่าช้าไปเป็นวันๆ รวมถึงนักแสดงที่ขาดทักษะทางการแสดง ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่ผู้กำกับจะต้องเผชิญและแก้ไขด้วยตัวเองเพราะตัดสินใจเลือกนักแสดงมาแล้ว

ผู้กำกับเองเป็นทั้งผู้ตัดต่อและผู้ถ่ายภาพ ทำให้เกิดการลังเลที่จะตัดส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังทิ้งไป ทำให้หนังที่ออกมาอืด ไม่กระชับ

การบันทึกเสียงก็เป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นในการถ่ายทำตลอดเวลา เนื่องจากภาคส่วนใหญ่อเกิดขึ้นในเมืองที่มีการจราจรของรถยนต์ เสียงแตร เสียงเครื่องยนตร์จากรถมักจะเข้ามารบกวนการบันทึกเสียงพูดของตัวละครอยู่เสมอเพราะการใช้เครื่องมือในการบันทึกเสียงที่ไม่ได้มาตรฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และนักแสดงไม่สามารถให้ความร่วมมือมาบันทึกเสียงที่ห้องบันทึกเสียงหรือห้องตัดต่อได้จึงต้องใช้วิธีแก้ไขด้วยการบันทึกบทพูดของตัวละครอีกครั้งต่างหากในสถานที่เงียบๆ โดยผู้กำกับเลือกเอาห้องเก็บของภายในสวนสาธารณะเป็นที่บันทึกเพราะการสะท้อนของเสียงภายในห้องมีน้อยและเสียงรบกวนจากภายนอกมีน้อยมากพอที่จะสามารถใช้เป็นห้องบันทึกเสียงชั่วคราวได้ และนำมาพร้อมกับเสียงบรรยากาศที่มีการบันทึกเอาไว้แยกจากกันในฉากเดียวกัน

7.2 แนวทางการแก้ไขปัญหา

ผู้กำกับอาจทำงานได้เพียงคนเดียวลำพังในขั้นตอนบางขั้นตอนเช่นขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการถ่ายทำและขั้นตอนภายหลังจากงานถ่ายทำเสร็จสิ้นลง แต่เมื่อถึงขั้นตอนการถ่ายทำแล้วมีอาจปฏิเสธได้ว่าหากมีทีมงานมาช่วยในฝ่ายต่างๆ เช่นกรบันทึกเสียง การให้คิวนักแสดง หรือแสงก็ จะทำให้งานได้คุณภาพที่มากขึ้นและช่วยให้การทำงานมีความรวดเร็วมากขึ้น ผู้กำกับจึงควรวางแผนคิดหาทีมงานที่จะช่วยทำงานไว้ตั้งแต่ต้นเพื่อการทำงานในขั้นตอนการถ่ายทำที่มีคุณภาพและเพื่อความสะดวกที่ผู้กำกับสามารถจะทำงานกำกับได้อย่างเต็มที่อีกด้วยโดยไม่ต้องห่วงงานด้านอื่น

สำหรับการนำเอานักแสดงสมัครเล่นมาใช้ในการแสดงหรือคนที่ไม่เป็นในเรื่องการแสดงมาร่วมงานผู้กำกับต้องอาศัยความสามารถและทักษะต่างๆ ในการทำงานร่วมกับคนเหล่านี้ ต้องมีมนุษยสัมพันธ์และอัธยาศัยดีในการทำงานร่วมกับนักแสดง เมื่อต้องการคนที่เป็นตัวละครนั้นจริงๆ อย่างคนเร่ร่อนจริงๆ ที่ใช้เป็นตัวละครผู้กำกับจะได้รับความสะดวกด้านบุคลิกท่าทางของเขา แต่ข้อเสียที่ได้รับจากการทำงานภาพยนตร์เรื่อง “ผม...ไม่อยากตาย” คือเรื่องของเวลาการทำงาน และทักษะด้านการแสดงที่ไม่ได้มาตรฐาน จึงต้องอาศัยทักษะความรู้รวมทั้งความอดทนและการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าเป็นสำคัญ

เรื่องของกรบันทึกเสียงเป็นงานที่อาศัยความละเอียดเช่นเดียวกัน การทำการบันทึกเสียงให้ได้คุณภาพจึงควรเลือกใช้อุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานในการบันทึกและเหมาะสมกับวัตถุประสงค์การใช้งาน เพราะอุปกรณ์แต่ละอย่างสนับสนุนการใช้งานที่แตกต่างกัน โดยมีรายละเอียดในเรื่องของขอบเขตในการบันทึกเสียง รัศมีการบันทึก และทิศทาง ความถี่ต่างๆ และระดับความดังเบาและตัวแปลต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมในสถานที่ที่ทำการบันทึกเสียง การบันทึกเสียงพูดของตัวละครควรใช้ไมค์แบบ Wireless หรือ Tie-Clip บันทึกเสียงในขณะที่ถ่ายทำในสถานที่นั้นซึ่งเป็นไมค์ที่สามารถพกพาติดกับนักแสดงและสามารถหนีบติดซ่อนไว้ใต้เสื้อผ้าได้ มีความไวต่อการรับเสียงสูง ถ้าเป็นไปได้อาจใช้ไมค์แบบ Shot Gun ซึ่งรัศมีการรับเป็นแบบเฉพาะจุดในทิศทางที่ไมค์ชี้ไปหาต้นเสียง และบันทึกเสียงบรรยากาศแยกต่างหากโดยใช้ไมค์ที่สามารถบันทึกเสียงได้จากทุกทิศทาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หรือแบบ Omnidirectional ซึ่งมีรัศมีในการบันทึกเสียงได้ 360 องศา โดยบันทึกแยกต่างหากก่อนการถ่ายทำหรือหลังจากพักการถ่ายทำจากฉากนั้นๆที่จะทำการบันทึกเสียงแล้วนำเสียงที่ผ่านการบันทึกจากไมค์ที่บันทึกเสียงพูดและเสียงที่ผ่านจากการบันทึกด้วยไมค์ที่บันทึกเสียงบรรยากาศนำไปรวมเข้าด้วยกันในห้องตัดต่อกับภาพที่ถ่ายทำโดยทั้งหมดจะต้องสัมพันธ์กันทั้งภาพและเสียง

7.3 ข้อเสนอแนะ

เมื่อกระบวนการทำงานทั้งหมดเสร็จสิ้นลง ทำให้ข้าพเจ้าได้ทราบว่าการเป็น “ผู้กำกับ” ควรมีคุณสมบัติอะไรบ้าง ในระดับหนึ่ง สำหรับภาพยนตร์เรื่องนี้คงจะเป็นบทเรียนหนึ่งของข้าพเจ้า ที่เป็นบทพิสูจน์ความสามารถในการสร้างงานภาพยนตร์ ข้อผิดพลาดต่างๆสอนให้เรารู้ว่าสิ่งไหนที่ควรแก้ไข และควรทำอย่างไรกับมัน

สิ่งหนึ่งที่ทำให้ข้าพเจ้ารู้จักการเป็น “ผู้กำกับ” ที่ดีได้คือการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทั้งกับนักแสดงและบุคคลต่างๆที่เราติดต่อทำงานด้วย ซึ่งสิ่งนี้ได้ช่วยให้ข้าพเจ้าสามารถสร้างความไว้วางใจกับนักแสดงและสามารถทำงานต่างๆผ่านไปได้อย่างดี

บางปัญหาต้องอาศัยการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ไหวพริบ และมีสติอยู่เสมอ ที่สำคัญที่สุดคือความอดทน ต่ออุปสรรคต่างๆที่เกิดขึ้น หากเราไม่ย่อท้อ มั่นใจ มีสติไม่ไขว่เขวฟุ้งซ่าน ก็จะทำให้การทำงานผ่านไปได้อย่างดี

ชิ้นงานจะมีคุณค่าหรือไม่ งานจะดีจะเลว หรือมีคุณค่าเพียงไร ผู้กำกับ ผู้สร้างสรรค์งานเป็นผู้ที่รู้ดีที่สุด เพราะงานของคุณจะบอกถึงตัวคุณเอง

บรรณานุกรม

“ปัญหาหนี้สินเกษตรกร.” กระแสนรศน์ (รายเดือน).หมวดเศรษฐกิจ. ปีที่ 5 ฉบับที่ 717
วันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2542 : หน้า 9

รักसानต์ วิวัฒน์สินอุดม, ผศ. นักสร้าง สร้างหนัง หนังสือ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการ
ภาพยนตร์และภาพนิ่ง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, พ.ศ. 2545

Hayward, Susan. Cinema Studies: The key Concepts. Second edition. London and Newyork :
Routledge Taylor & Francis Group, 2001

Peter W. Rea and David K. Irving, Producing and Directing the Short Film and Video. USA :
Focal Press, 1995

สำนักวิจัยและพัฒนาแห่งประเทศไทย. “ปัญหาหนี้สินเกษตรกร”
<<http://www.info.tdri.or.th/poverty/abstract/sopon.htm>>. พ.ศ. 2543

ประเวศ วะสี, ศ.นพ. “ปัญหาความยากจน”
<http://www.thai-students.de/Mainframe/Pravat_Wase.html>. พ.ศ. 2545

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจากโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ปี พ.ศ. 2533

สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายจากโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ปี พ.ศ. 2539

ระหว่างศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจเป็นพิเศษด้านดนตรีสากล ประเภทดนตรีคลาสสิกและดนตรีแจ๊ส จึงสมัครทดสอบความสามารถและความถนัดทางด้านการเล่นดนตรีในตำแหน่งทอมโบนกับวงดุริยางค์เยาวชนแห่งประเทศไทย และได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกกับวงดุริยางค์เยาวชนแห่งประเทศไทยเป็นเวลา 3 ปี

ศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในสาขาภาพยนตร์และวิดีโอ ภาควิชานิเทศศิลป์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ. 2541

ระหว่างที่ศึกษาอยู่ในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้ร่วมกับเพื่อนในภาควิชาทำผลงานเพลงออกเป็นอัลบั้มในแนวดนตรี "อิเล็กทรอนิกส์" ใช้ชื่อว่า "Radionix" โดยสังกัดอยู่กับค่าย Rock Record และมีผลงานด้านการแสดงโฆษณาทางโทรทัศน์กับผลิตภัณฑ์สินค้าต่างๆ เช่น กิฟฟารีน, ไทยธนาคาร, สเปย์โรยอล สก็อต วิสกี้, สี่ทีโอเอ และงานถ่ายแบบภาพนิ่งกับผลิตภัณฑ์และสินค้าต่างๆ เช่น ออเรนจ์, จีเอสเอ็ม, ธนาคารกสิกรไทย

ในอนาคตต้องการศึกษาต่อด้านงานออกแบบ และด้านดนตรีซึ่งตนเองสนใจเป็นพิเศษอยากทำงานทั้งเบื้องหลังและเบื้องหน้าในงานด้านภาพยนตร์ และอยากที่จะพัฒนาทักษะด้านการแสดงต่อไปหากมีโอกาสได้รับงานด้านการแสดงอีก